

MAGYAR LAP

Nagys. Kozma András úrnak
HUNGARIA BUDAPEST
VI., Vilmos császár-út 55.

Igazgató és felelőszerkesztő:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: **SZENT LASZLÓ NYOMDA R.T.**
Törvénytörvénybej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyáriás Elemér**

Angol-német légitámadás a számokkal

Az angol légügyi minisztérium állítja, hogy a német öböl fölötti legutóbbi légi harcban 12 német repülőgép került szembe 3 angollal és egy angol gép megmenekült. A német hadvezetőség megismétli, hogy csak 4 volt a német gépek száma s ezek mindhárom angol gépet lelőtték

Berlinből jelentik: A német hadvezetőség hivatalos jelentése közli, hogy a Vögézekben a franciák páncéltörő ágyúkkal kezdtek tüzelést a német erődök ellen, mire hasonló választ kaptak. Ezzel véget is ért a tüzérségek tevékenysége. A hadvezetőség válaszul az angol légügyi hivatalnak arra a közlésére is, mely azt mondja, hogy a német öbölnél kedden délután lefolyt légi ütközetben három angol repülő 12 német Messerschmidt-géppel vette fel a harcot, s két német gépet lelőtt, míg az angol gépek közül csak egyet lőttek le, egy elveszett és egy visszatért az angol kiindulási pontra. Ezzel szemben a német jelentés jelzi, hogy csak négy Messerschmidt-gép került szembe és nem 12 a Vickers-Wellington-féle legújabb rendszerű 3 angol géppel, s a négy német gép, mindhárom angol gépet lelőtte és a német gépekben nem volt semmi veszteség. A három angol gép szétrombolt darabjai a helyszínén megolvashatók. Ha egy angol gép mégis visszatért a kiindulási pontjára, úgy az csak akként történhetett, hogy négyen indultak el, de egyik még az összütközés előtt visszafordult és a légi harcban egyáltalán nem volt benne.

dulási pontjára, úgy az csak akként történhetett, hogy négyen indultak el, de egyik még az összütközés előtt visszafordult és a légi harcban egyáltalán nem volt benne.

Olaszországban nem változik a fajvédő irányzat

Rómából jelentik: A Stefani ügynökség közli: A *Giornale D'Italia* légbőlkapottaknak minősíti a *L'Oeuvre* című párizsi lapnak azt az állítását, amely szerint az olaszországi fajvédő és antiszemita irányzat szigorú és teljesen nyílt. Az olasz fasizta újság megállapítja, hogy ellenkezőleg, ez az irányzat változatlanul fennáll, bizonyítja ezt az eddig Olaszországban hozott fajvédő jellegű törvények maradék nélküli alkalmazása. A lap hozzáteszi, hogy Olaszország bolsevista-ellenes magatartását főleg azzal a ténymegállapítással indokolja, hogy a bolsevizmus lényegében zsidó eredetű jelenség.

A háborús terület kiterjedése a kaukázusi és előázsiai vidékekre

Angol elképzelés a mossuli kőolajvidékekért való török-orosz-arab-perzsa-angol-francia harcról

Londonból jelentik: A „Manchester Guardian” című angol lap a következő fejtegetéseket közli egy katonai szakértő tollából:

Szovjetországgal és Japán megegyezése az ellenségeskedések felfüggesztését jelenti a Távol Keleten, ami által Oroszország szabad kezet nyert keleti határain. Sokan felvetik a kérdést, hogy vajon ennek a megegyezésnek a célja nem az-e, hogy Oroszország Anglia gyarmatait megtámadhassa.

Az első orosz támadás a Kaukázus ellen irányulhat és pedig elsősorban Irak kőolajvidékei ellen s ezt követően talán a szuezi csatorna ellen is. Ezeknek az elfoglalása súlyos és halálos csapás lenne a brit birodalomra.

Mossul ellen török vagy perzsa területen át lehetne ezt a támadást vezetni. Az 1914–17-iki háborúban az oroszok használták ezt a két utat.

De ezeken az utakon át az örmény és a kurdisztáni hegyvidékek leküzdhetetlen akadályokat jelentenek. A tél igen zordon itt, a nyár pedig rendkívül meleg. Az ezen a vidéken lezajlott hadjáratok példája nem éppen biztató. 1877-ben Loris-Melikoffnak, aki április hónapban indult el Alexanropól, csak november 15-én sikerült a Kars-vidéket elfoglalnia. Hét hónapra volt tehát szükség egy 60 kilométeres török övezet meghódítására. A világháborúban Gidenics orosz tábornoknak csak 1916 februárjában sikerült Erzerumot megszállania. Tehát 16 hónapi erőfeszítésre volt szüksége annak a területnek az elfoglalására,

amely a határtól csak 80 kilométerre fekszik.

A terepviszonyok okozta nehézségek ma is ugyanazok lennének. Azzal a különbséggel, hogy az oroszok most egy jól megszervezett és az angolok és franciák által jelentősen támogatott török hadsereggel találják magukat szemben. A török hadsereg jobb szárnnyán készületben áll a szíriai francia hadsereg. S ugyanakkor az angol csapatok a Tigris völgyében és az Eufrat-menti vasutvonalak segítségével gyors előnyomulást valósíthatnának meg.

Iránt éppúgy, mint Irakot és Afganisztánt négyes szövetség köti Törökországhoz. A legkedvezőbb esély Oroszország számára a Perzsiával való kapcsolat révén a transziráni vasutvonal használatára lenne, amely vonal a Kaspi-tengert a perzsa öböllel köti össze. De a szövetségeseknek ebben az esetben is volna idejük és elegendő eszközük arra, hogy a Bender-Chapur végállomás fölött az uralmukat biztosítsák.

A katonai történelem bizonyítja, hogy a támadás, ami Törökország vagy Irak ellen a Kaukázus felől irányul, mindig nehéz és hosszadalmas. Magától érthetődik, hogy a mossuli kőolajtelepek képezhetnék a támadási kísérletek célját, de viszont kétséges, hogy egy ilyen támadás most, mikor az oroszok jóval erősebb ellenféllel állnának szembe, mint 1914-ben, amelynek az angol-francia együttműködés is segítségére lenne. — tudna e eredményeket felmutatni.

(Tudóstásunk folytatása a harmadik oldalon.)

A háborús idők közgazdasági kilátásai

A közgazdasági viszonyok tanulmányozásának központi intézete az újesztendő alkalmából tanulságos áttekintést közölt az ország gazdasági képzéséről a háborúsra fordult világhelyzet közepe. A bevezető megállapítás már általános jellemzésül szolgál. Eszerint az 1939-ik és bezáródásakor: immár nincs világpia, a külföldön vásárolt javak ideszállítására már nem mutatkozik mindig biztosságnak. Nem lehet tudni, hogy a vállalatok milyen mértékben táplálták nyersanyagokkal, mennyi munkaerő felül tudnak rendelkezni. Ezenfelül fogva az elmúlt években az ország gazdasági le- megállapítani, mik voltak az ország gazdasági lehetőségei a háború kitörése pillanatáig. Aztán, hogy mik azok a feltételek, melyek mellett legkevesebb veszteséggel lehet ellenállani annak a kihatásnak, melyet az európai konfliktus úgy a had- viselő, mint a semleges államokra gyakorol.

A mezőgazdasági termelés eredményéről megállapítja az áttekintés, hogy gabonában kevesebb volt, mint a megelőző 1938-ik évben, de több, mint az 1931–1935 évek közötti időszakban. Az 1938-ik évben 48 millió quintal (fél-mázsza) volt a gabonatermés, az 1931–1935 években 26 millió, az 1939-ik évben 14 millió. Viszont a kukoricából minden előző évit felülmúló volt a terméseredmény: 62 millió quintal az 51 milliónyi 1938-iki és az 53 milliónyi 1931–35-iki terméssel szemben. Ebből a terméseredményből népelemezésre fejenként 125 kg. gabonát és 230 kg. kukoricát kíván a tanulmányozó intézet visszatartani, s a vetés-üzükségletre és a jövőbeli kevesebb termésre is számítva, több raktározást kíván, mint az előző években. Mindezt számításba véve, a múlt évi 10 millió quintálnyi kiviteli készlet helyett most csak félmillió quintált szán kiviteltre a gabonából, s a tavalyi 16 millió quintálnyi kiviteli készlet helyett csak 8 milliót a kukoricából.

Az ország másik nagy természeti kincse a petróleum, mely 6,2 millió tonna volt az 1938-ik 6,7 millióval szemben. Az év második felében mintegy állandósult a termelés napi 1700 vagon mennyiségben. De a jövő évre ennek a termelési mennyiségnek az esése várható az eddigi furások bizonyos mértékű kimerülése miatt. A belső fogyasztás is emelkedett, s így a kiviteli készlet is esett. Az 1938-ik év első tíz hónapjában 3 millió 780 ezer tonna volt a kiviteli, míg az 1939-ik hasonló időszakában 3 millió 465 ezer. A petróleumtermelés jövedelmezősége ugrásszerűen emelkedett a háború kitörésével, mert aránytalanul nagyobb volt a kereslet a kőolaj iránt, mint amennyit a román piac kínálhatott. Azonban az árak mégse haladtak túl az 1937-iki legmagasabb színvonalat. Jövőben számolni kell a termelési költségek emelkedésével s még azzal is, hogy a belső fogyasztásra kevesebb fog jutni, mert a külföldi kereslet nagyobb árai miatt a kiviteli emelése bizonyosra vehető.

A kiviteli kereskedelem tekintetében a közgazdasági kutató intézet kiemeli, hogy ez mindinkább Németország felé fordul. Az ország kivitelinek 26,5 százaléka ment 1938-ban Németországba, míg 1939-ben már a 40 százaléka. Hasonlóképpen az ország behozatala is úgy áll, hogy annak 41 százaléka jön Németországból. Ez csak mennyiségre szól. Érték tekintetében a

számok már változnak. A kivitel értékéből 41 százalék megy Németországba, míg a behozatal értékéből 58 százalék jön Németországból. A legutóbbi megegyezés folytán a német márka árfolyamát kivitelekre úgy állapították meg, hogy az árak felét a régi 40.50 lejes márkával, másik felét azonban 49 lejes márkával számítják. Viszont a Németországból való behozatalnál az árakat a régi 41.50 lei helyett úgy számítják, hogy egy birodalmi márkának 50 lei az árfolyama. Ha a régi márkárfolyamok maradtak volna meg, az a különbségen 45—46 millió birodalmi márkát nyerhetett volna a romániai külkereskedelem. Ez azonban az új márkavértékelés miatt elmarad.

Ami az árhullámzásokat illeti, a hivatalos megállapítás az, hogy 1937-ben és 1938 első felében az árak a világárcak szerint estek, s az idő után az 1939-ik év végéig a világirányzathoz képest állandóan emelkedtek. A háború kitörése után a létfenntartási költségek nagyobb mértékben emelkedtek, mint a nagyban való termelési árak. A közgazdasági kutató intézet adatai szerint 1936-hoz képest a nagyban való kereskedelmi árak 38 százalékkal emelkedtek, míg a létfenntartási cikkek árában 42 százalék volt az emelkedés. Az emelkedés okai a következők voltak: A behozat-

tal költségei emelkedtek a háborúval előállott szállítási bizonytalanságok miatt. Viszont a kivitelre olyan termékek kerültek, melyeket a belföldi fogyasztás is igényelt; de minthogy a külföldi kereslet egyszerre felszökött, ez a belföldi fogyasztási készleteket is megkevesbitette.

Számítani kell arra, hogy ugy a kiviteli bizonytalanságok növekvése, mint a belföldi fogyasztási igények kielégítése miatt bizonyos gazdasági tervszerűséget kell életbeléptetni. Ez a fogyasztások szabályozó előírását is maga után vonja. A közgazdasági kutató intézet megállapítja, hogy a mostani háborús helyzet nem fogja a semlegeseknek azokat az előnyöket hozni, mint 1914—1916-ban. A legfőbb ok erre az, hogy a kivitel nem emelhető a külföldi kereslet mértéke szerint, mert nincs annyi termelés. A termelő munka mértékének az emelése volna szükséges. Azonban bizonytalan, hogy a munkásközvetlen mennyisége a termelési szükség rendkívüli mértékhez arányosan emelhető lenne, mert hiszen a háborús kihatások miatt a mezőgazdasági munkaerőben is csak esőkkenés várható. Mindazonáltal a meglévő munkaképességek intenzívebb kifejtésével még sok minden megemlíthető. Tehát munka, munka és mennél több munka, — ez az, amivel a nehéz idők megpróbáltatásain keresztül lehet jenni.

(b. p.)

Jegyezzünk bónókat a hadsereg felszerelése érdekében

A hadsereg fenntartása nagy költségeket igényel. Mindenki jegyezzen hadfelszerelési kötvényeket. Naponként d. e. 9 és fél 2 között és d. u. 4—7 óra között a Banca Nationalánál, az összes nagyobb bankoknál, a Postatakarékpénztárnál s a pénzügyigazgatóságon lehet kötvényeket jegyezni, ahol rendelkezésre állanak a szükséges nyomtatványok.

Ez a legelőnyösebb államkölcsön, amely 4 és fél százalék kamattjövédelmet hoz. Aláírni lehet 5 vagy 3 évre. Hat hónap után kifizetésre kerül az aláírt összeg egyötöde (vagyis minden ezer leies kötvény után 200 lei), három, vagy öt év után pedig a lejegyzett összeg teljes egészében.

A hat hónap múlva fizetésre kerülő ötödrrészel s a lejárt részénnyel bármilyen állami, tartományi, vagy községi adót ki lehet fizetni.

Akinek a lejárt előtt szüksége van pénzre, zálogba helyezheti a kötvényeket a Nemzeti Banknál, amely azonnal kifizeti az érték 70 százalékát. A kötvény ettől függetlenül tovább kamatozik.

Minden hazaszerető román állampolgár azonnal ilven kötvényekbe fekteti minden nélkülös-hető pénzét.

A magyar külügyminiszter szabadságra utazik

Olaszországban tárgyal a dunai és balkáni kérdéssről Róma politikája az orosz délkeleti terjeszkedéssel szemben

Budapestről jelentik: Csáky István külügyminiszter tíznapos szabadságra utazott. Távozléte alatt Teleki Pál miniszterelnök helyettesíti.

Rómából jelentik: Valamennyi olasz lap megemlékezik Csáky magyar külügyminiszter olaszországi útjáról. Római körökben azt mondják, hogy a dunai és balkáni kérdés tárgyalása döntő stádiumba jutott. Olaszország álláspontja — úgy mond — tekintetben egészen világos. Olaszországot minden érdekli, ami a Duna mentén és a Balkánon történik, vagy történhetik.

Az olasz külpolitika félhivatalos hetilapja, a *Relazioni Internazionale* „Róma politikája” címmel részletesen foglalkozik az olasz politika irányvonalával és megemlékezik arról, hogy Róma azt tanácsolta Berlinnek, kövesse Moszkvával szemben a távoztatás politikáját, nem látva előre, hogy a német politika tovább mehet ennél, minthogy adva volt a nemzetközi szocializmus és bolsevizmus közötti ideológiai ellentét. A szovjet ma belekeveredett egy hosz-

szú és sötét ügybe, amelyből nem tudni, hogyan kerül ki. Biztosra vehető azonban, hogy a bolsevista propaganda később megerősödik Délkelet-Európában és Moszkva tevékenysége a Duna- és Balkán-vidékre fog irányulni. Természetes, hogy ezt a tevékenységet Olaszország nem nézheti érdektelen felként. Az orosz hadsereg megérkezett a Kárpátok szorosaira, de Olaszország nem engedheti meg soha, hogy dél felé átlépje ezeket a szorosokat.

A római német nagykövét jelentésével végezt több napot töltött Berlinben

Berlinből jelentik: Mackensen római német nagykövét Berlinből visszautazózt állomáshelyére. A nagykövét néhány napot töltött Berlinben jelentéssel végezt és tárgyalásokat folytatott Ribbentroppal. Ezzel kapcsolatban német hivatalos helyen cáfolják azt a francia forrásból származó hírt, hogy Mackensent felmentették állásából és utóda von Papen, ankarai német nagykövét lett.

Megszabadítom Önt

Egyszerű kezelés odahaza

Tyúkszemek, bőrkeményedések, daganatok, gyulladások, a legkomolyabb lábántalmak csodálatos módon rendeződnek egy „Saltrates Rodell” lábfürdő után. Ezen világhírű gyógyszerek, amelyek orvosi szaktekintélyek ajánlanak, a meder vízben az erjedő oxigén buborékainak hatására felszabadítják behatolnak a bőrszövetekbe, így enyhítik a fájdalmakat és mindenfajta daganatot vagy gyulladást megszüntetnek. Az oxigén, ez a nagy természetes gyógyító „felszabadítja” lábait és lábszárait, feloldja a bőrkeményedéseket és a holt bőrrétegeket. Egy „Saltrates Rodell” lábfürdő után a tyúkszemek annyira megpuhulnak, hogy „kézzel” könnyűszerrel eltávolíthatja őket gyökereztől. Kérjen „Saltrates Rodell” gyógyszerészétől, vagy drogériában, kószertárban. Szavatolt eredetű. Kis költsé-

Az ir szabadállam megszavazta a terroristák elleni törvényt

Dublinből jelentik: Az ir szabadállam képviselőháza 82 szavazattal 9 ellenében elfogadta az új felhatalmazási törvényjavaslatot a terrorizmus leküzdésére. A javaslat esüörtökön került át a szenátusba.

* Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a Dr. Földes-féle Solvo pilula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és belfájalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerésztárban és drogériában kapható.

Világhírű regények:

Aldrich: Száll a fehér madár	68 lei
Aldrich: Családi kör	62 "
Aldrich: Ella kisasszony	68 "
Lytkens: Ne várjatok vacsorára	68 "
Mayrie G.: Urihölgy állást keres	68 "
J. B. Priestley: Jóbarátok	201 "
Mitchell: Elfújta a szél	270 "
Orczy: Okos Pimpernel	68 "
Orczy: Összekuszált fonat	68 "
Zsigray: Erzsébet királyné (díszkötés)	292 "
Poesonyi: Üldözni fognak titeket (kötve)	206 "
Balla: Megécbzett	135 "
Tóth: Pénztár 9—2-ig (kötve)	206 "
Bagyi: Kiválasztottak	176 "
Forster: Amerika álma	151 "
Kenneth: Északnyugati átjáró. I., II.	301 "
Zsigray: Római százados (kötve)	274 "
Kállay: Báthory István (kötve)	347 "
Somogyváry: A város meg a sárkány (füzve)	94 "
Rachel Field: Egy asszony három élete I., II.	438 "
Balla: Niezky növendék (kötve)	206 "
Jacot és Collier: Marconi az éter varázslója	242 "
Hilaire: XIV. Lajos, a diktátor király	184 "
Simán: Gergely lányok (füzve)	141 "
(kötve)	206 "
Szentmihályi: Örök társak (füzve)	201 "
(kötve)	292 "
Cronin: Réztábla a kapu alatt (kötve)	242 "
Cronin: A kalap-király I., II.	365 "
Cronin: Ezt látják a csillagok	420 "

Megrendelhetők kiadóhivatalunk utján.

Az elpusztult San Lorenzo in Damaso templom

Tegnap adtunk hírt arról, hogy Róma egyik legrégebbi és legszebb épületében, a Cancelleriában tűzvész pusztított. A tűz átterjedt az épületben lévő San Lorenzo in Damaso templomra és teljesen elpusztította azt.

A Cancelleria épülete és a most elpusztult San Lorenzo templom Róma legrégebbi épületei közé tartozik. Történelmük visszanyúl a IV. századba.

Damasus pápa korából származó régi felirat szerint a Szentszék irattára a IV. században Pompeius színházához közel egyházi épületben volt, amely a mai Cancelleria helyén állott. Itt volt Damasus pápa családi háza. Amikor Damasus pápává választották, a régi épület helyén fényes palotát emeltetett ugyancsak a szentszéki irattár céljaira. Ebben őrizték a fontos okmányokat, iratokat, egyezményeket, zsinati határozatokat, a leveleket és a szentatyák iratát. Az épülettömbön belül építetett Damasus egy Szent Lőrincnek szentelt templomot. A bazilikát I. Adorján és III. Leo pápák idejében újították meg. III. Leo pápa hozatta át a katakombákból Szt. Damasus pápa földi maradványait és a palotája mellett emelt bazilika földtára alatt helyezte el.

Ez a palota és a templom a Piazza della Cancelleria állott, a mai Vittorio Emanuele uton. 1486-ban Rafael-Riario bíboros újjáépítette újreneszansz stílusban. VII. Kelemen pápa óta (1523—1534) ezt az épületet Cancelleriának nevezik, mert itt működtek a különböző kongregációk. A San Lorenzo templom, amely a Cancelleria épületében van elhelyezve és kívülről nem is látszik, nemrégiben ment át nagyobb javításra. A régi Damasus-féle bazilikából már csak az oszlopok vannak meg.

Római híradás arról számol be, hogy a templom műkincsei közül a legértékesebbeket kimentették, a freskók nagyrésze azonban elpusztult. Arról még nem érkezett híradás, hogy a Cancelleria épületében milyen károkat okozott a tűzvész.

A déltiroli németek 55 százaléka választotta a kivándorlást

Rómából jelentik: A „Messagero” jelentése szerint 185 ezer 305 déltiroli német jelentette ki optálási szándékát Németország javára. A lap szerint megállapítható, hogy a Tiroiban lakó németeknek csak az 55 százaléka óhajt kivándorolni.

Japán-orosz-német-olasz gazdasági összefüggés megvalósítása Európa és Ázsia között

— Tudósításunk folytatása az első oldalról —

Berlinből jelentik: A „Berliner Börsenzeitung” diplomáciai szerkesztője hosszabb cikkben vizsgálja Japánnak Angliához, az Egyesült Államokhoz és Szovjetországhoz való viszonyát és a következőket állapítja meg: A japán nemzet biztos ösztönrel ismerte fel, hogy világhatalmi állása a Csendes Óceánon nagyszerű tengeri hadereje ellenére is veszélyeztetve van mindaddig, amíg nem sikerül gazdasági önállóságát is megvalósítania a Nyugat tengeri hatalmaival szemben. Azért a japán nemzet már régóta törekszik arra, hogy az eurázsiai kontinensnek az ő befolyása alá eső területén megteremtse ennek a politikai és gazdasági előfeltételeit. A japánok ezért a keletázsiai területek újrendezését a legnyolcosabb áldozatok árán is legfőbb nemzeti célkitűzésüknek tekintik. Az amerikai fenyegetések csak igazolják ezeket a célkitűzéseket. Japán ugyanolyan feladatokat előtt és ugyanolyan veszélyek által fenyegetve érzi magát, mint Németország és Olaszország Európában. Ebből egyrészt az következik, hogy Japánnak termé-

szetes érdeke e két hatalom sikereit óhajtani azokkal a kapitalista nyugati hatalmakkal szemben, amelyek tőle az életteret és a természetes fejlődés lehetőségeit meg akarják tagadni. Ezért iparkodnak a nyugati hatalmak Japánt a Szovjettel való megegyezéstől visszatartani és Olaszországgal leküzdhetetlen ellentétét Oroszországgal szemben kiélelni. Ha az eurázsiai kontinens nagyhatalmai megtalálják az utat az eurázsiai szolidaritás megvalósításához; ha ennek az óriási területnek a gazdasági felépítése, egy egymást kiegészítő mezőgazdasági, ipari és közlekedésügyi szervezkedés érdekében meg tudnak egyezni; ha sikerül biztosítani ezt az ideális gazdasági területet a külső támadásokkal szemben, akkor önműködően megsza- badulnak a függőség és ellenőrzés állapotától, amelyben most Angliával szemben vannak mindaddig, amíg ipari termékek, nyersanyagok és élelmiszerek tekintetében tengerentúli forrásokra lesznek utalva... Az egészséges japán ösztön ebben az irányban tevékenykedik.

Visszavert orosz támadások Taipalemoki és Aitojoki mellett

Hasznavehetetlenek az oroszoktól zsákmányolt hadianyagok

Helsinkiből jelentik: Január másodikán Taipalemoki mellett a finn gyalogság és tüzérség visszaverte az oroszok támadását, igen nagy veszteségeket okozva. Visszaverték az oroszok támadását Aitojoki mellett is. Megsemmisítettek öt pécélos harcokocsit és két pécélos gépkocsit. A többi harcra való szakszról nincs jelenteni való. Január másodikán a Ladoga-tó partján a vihar és hófúvás megakadályozta a harci tevékenységet.

Helsinkiből jelentik: A finn hadsereg által az oroszoktól zsákmányolt hadianyagok gyakorlatilag hasznavehetetlenek. A harcokocsik értéktelenek a finnek számára, egyrészt azért, mert nincs rá szükségük, másrészt, mert a zsákmányolt kocsik rossz állapotban vannak és a sérülések miatt nagy

résziük javíthatatlan. A repülőgépek is használhatatlanok, néhány esetben az alkatrészeket fel lehet használni.

Németország se a finneknek, se az oroszoknak nem nyújt katonai segítséget

Berlinből jelentik: (Német távirati iroda) Eltérő vélemények a napi sajtóban jelentést terjesztettek, melyszerint Németország fegyverrel támogatja Finnországot; ugyanakkor azt is terjesztik, hogy Szovjetországnak Németországtól katonai segítséget kért és ennek megfelelően Németország tisztakat, technikusokat és hadianyagot küld Szovjetországnak. Illetékes német helyen ezzel kapcsolatban megállapítják: felesleges rámutatni arra, hogy mindezek az állítások teljesen légbőlkapottak. Ezekkel a jelentésekkel ismét csak kétértelműséggel akarják megvádolni Németország világos magatartását a finn-szovjet konfliktusban, hogy ezáltal zavart okozzanak a semlegeseknél.

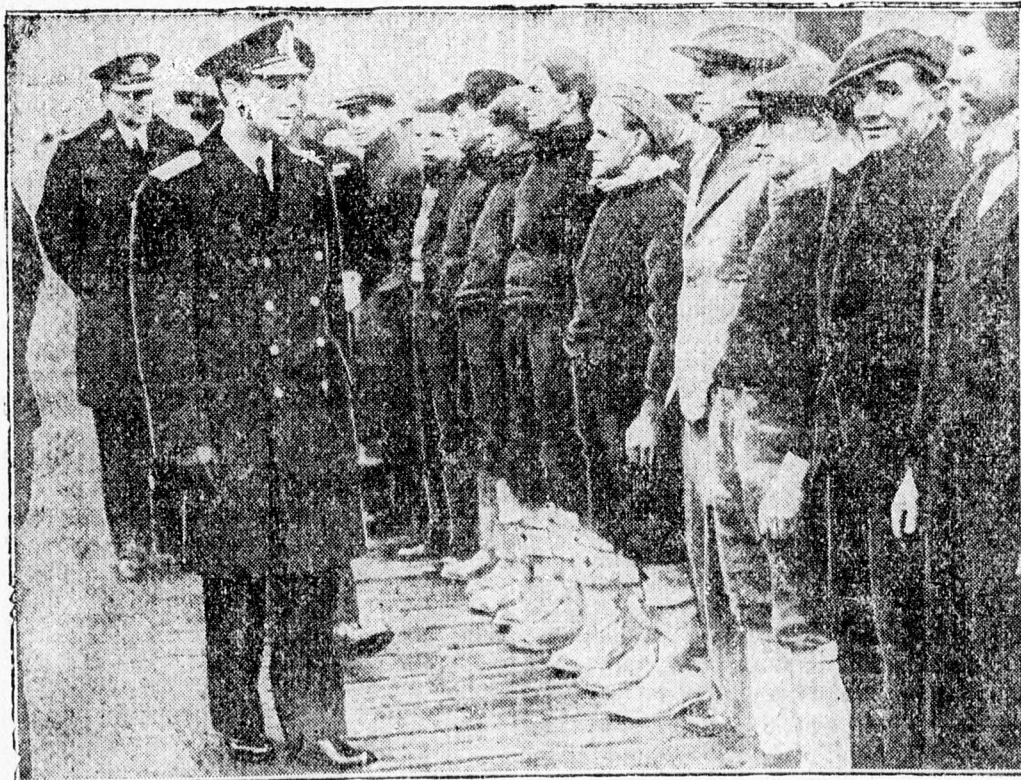
Német diplomata egy orosz légi támadás áldozatai között

Stockholmból jelentik: Itt élénk feltűnést keltett, hogy az aboi légi támadás halottai között egy német diplomata is van, a helsinkii német követség egyik attaséja, aki a városban tartózkodott, a bombázás idején.

Az orosz vezérkarnak nincs jelenteni valója — A finnek „öngyilkos század”-a megrongálta a Murmanszk-vasutat

Moszkvából jelentik: A leningrádi katonai körzet vezérkarának közlése szerint a harcokokról nincs jelenteni való.

Koppenhágából jelentik: Különböző jelentések és rongálási esetek alapján megállapítható, hogy a finn úgynevezett „öngyilkos század”, mely két héttel ezelőtt indult el, hogy a Murman-vasutat megrongálja, elérte célját és az oroszok a megrongált pályatestet még mindig nem tudták helyreállítani.

Az angol király meglátogatta a kikötőket és kitérítéseket osztott az aknakul-tással megbízott halászhajó legénysége között.

Nagyfontosságú intézkedések a mezőgazdasági mozgósítás végrehajtásáról

Bucurestiből jelentik hivatalosan: A nagyvezérkar átiratot küldött a földművelésügyi minisztériumnak az 1940—41-ik évi mezőgazdasági munkálatok elvégzéséhez szükséges munkaeörök igénylésére és beosztására vonatkozólag a mezőgazdasági mozgósításról szóló törvény keretei között.

Eszerint: A mezőgazdasági birtokok tulajdonosai kötelesek kérvényeket benyújtani, mellyel ezekhez kimutatásokat a mezőgazdasági mozgósításra javasolt személyzetéről, a szolgálatukban lévő személyzet tagjai közül. A kérvények adatait a személyzetre és a megmunkálható területekre vonatkozólag a községi előjáróságok igazolják. A kérvényeket a csallott kimutatásokkal együtt 1940. január 20-ig kell a mezőgazdasági kamaráknak benyújtani.

A községi előjáróságok ugyanezen időpontig javaslatokat és kimutatásokat nyújtanak be a mezőgazdasági kamaráknak a kézművesekre, molnároknak és mezőgazdasági eszköz-tulajdonosokra vonatkozólag. A községek kézműveseit a községi előjáró a fennálló rendelkezések értelmében, saját felelősségükre választják ki és javasolják.

A mezőgazdasági kamarák felülvizsgálják és összpontosítják a gazdák és a községi előjáróságok kérvényeit a feltételeknek megfelelő személyzetre vonatkozólag s a személyzetet külön kimutatásokon csoportosítják és aztán kiállítják a mezőgazdasági mozgósítási parancsokat. Az 1940—41-iki munkaeörre vonatkozó mozgósítási parancsok sötétzöld színűek lesznek. A mezőgazdasági kamarák az erre vonatkozó munkálatokat — a mozgósítási parancsokat és a személyzeti kimutatásokat — legkésőbb január 30-ig terjesztik be a térparancsnokságokhoz.

Azok a mezőgazdasági birtokok, amelyek munkaeör nélkül maradtak, a községi előjáróságoktól fognak a munkakamaráknál való közbenjárást kérni megfelelő személyzet kiutalására. Ez azok közül a katonai személyek közül történik, akik abban a községben vagy a szomszédos községekben laknak és akiket az illető községi előjáróságok munkára javasoltak. A mezőgazdasági kamarák értesítik a gazdákat a számukra kiutalt munkaeörökről. Amennyiben a gazdák felhasználják, úgy ők fogják fizetni

szédos községekben laknak és akiket az illető községi előjáróságok munkára javasoltak. A mezőgazdasági kamarák értesítik a gazdákat a számukra kiutalt munkaeörökről. Amennyiben a gazdák felhasználják, úgy ők fogják fizetni

A hadfelszerelési üzemek óvintézkedései rongálások és szabotázs ellen

A főváros katonai parancsnokának rendelete

Bucurestiből jelentik: Argescu hadosztálytábornok, a főváros katonai parancsnoka december 31-iki kelettel a következő rendelkezést adta ki:

Mindazok a gyárak, üzemek, vagy bármilyen jellegű vállalatok, amelyek gyártmányai a hadfelszerelés és a honvédelem céljait szolgálják, kötelesek maguk minden elővigyázatossági és biztonsági intézkedést megtenni a rombolások, gyújtogatások, szabotázs, vagy bármilyen támadó cselekmény megakadályozására, amelyek a gyári berendezések vagy a gyártmányok megsemmisítésével, megrongálásával veszélyeztetnék az állam biztonságát vagy bármilyen rövid időre megállolnák a gyárak szabályszerű működését.

milyen rövid időre megállolnák a gyárak szabályszerű működését.

Az ezen intézkedések figyelembe nem vétele miatt a felelősség a következőket terheli: a tulajdonosokat, a delegált igazgatókat és igazgatókat, valamint a személyzetnek azt a részét, melynek kötelessége az ellenőrzés, felügyelet és őrködés.

A gyártelepeket, amelyek e rendelkezés hatálya alá esnek, a hadügyminisztérium, a hadfelszerelésügyi minisztérium, a légügyi és tengerészeti minisztérium állapítja meg és erről az illetékes katonai parancsnokságok útján értesítik a vállalatokat.

A jelen rendelkezés intézkedései alkalmazást nyernek a már meglévő és a még csak ezután létesítendő üzemekre egyaránt.

A jelen rendelkezés megszegését, ha ez csak hanyagságból történt is, egy hónaptól két évig terjedhető börtönbüntetéssel sújtják, amihez még a II. Károly büntetőtörvénykönyv 25-ik szakasza szerint kiegészítő büntetések is járulnak.

A rendelkezés, amelyet nyilvános helyeken mindenütt ki fognak függeszteni, a Hivatalos Lapban való megjelenés időpontjában lép életbe. A vétségeket a katonai rendőrségi és más hatósági szervek állapítják meg.

**Építő-, vas-, fém-
és faipari céh**

BÁL
Január 13-án

A kulcsár fia

Irtó: Rozványi Vilmos

A leány még mindig az az előkelő, fölényes, zárkózott jelenség volt, mint legnagyobb gazdagságuk idején. Szépségét a gond talán meg is növelte, mert valami tragikus vonással gazdagította arckifejezését az állandó figyelem, hogy összehozzák gyötrelme, a mindennapi kenyérért való aggodalom meg ne lássék külső megjelenésén. A hivatalban, — amelyet kénytelen volt elvállalni a járásbíróháson — de egybeitt is mindenütt, most még inkább Drághy-leánynak kellett lennie, mint azelőtt. Sohasem volt büszke, csak tartózkodó, de ezt a tartózkodását most jobban meg kellett őriznie, mint valaha, amikor még külső okból, szülői intelmekre tette. Ő legalább így érezte. Lám ez a fiú is itt, mellette, ebben a dohos hivatalszobában! Egyszerű paracetszülők gyereke, az ő volt kulcsárjuk fia, s ma a vármegye legelőkelőbb ügyvédje. Gazdag ember. Ő ma sem beszélhet vele másként, mint akkor. Most pláne nem, amikor a fiú szinte főnöke, ha bejön, hogy egy-egy iratot tőle elkérjen. S micsoda lehetetlen beszélgetésekre kényszeríti! Nyíltan kell már vele beszélnie rejtett célzásairól:

— Nézze, doktor úr! — Most mindig doktorozta, holott azelőtt, a jogászbálon néha már Pistának hívta. — nézze, doktor úr, soha lehetetlenebbé nem vált számomra, amire maga céloz, mint most.

— Hát én mire célok? — pirul fülig s mosolyog erőltetetten az ügyvéd.

A leányt nem bozza ki sodrából sem a piru-

lás, sem az erőszakolt mosoly:

— Arra céloz, hogy menjek magához feleségül.

Csak egy pillanatig várt, hogy a fiú elkomolyodásán, az ő szemébe mélyedő tekintetén s néma igent bólintásán megéreze, hogy folytathatja:

— És látja, ez ma lehetlenebb, mint ha az én családom még mindig a régi gazdag család volna. Akkor én valószínűen könnyebben hozzámentem volna magához, mint most.

— De miért? Hiszen tudja, hogy az egész karrieremet magáért csináltam. Nem akarom itt most érzélgősen elismételni...

— Nem, ne is tegye! Nagyon szép volt, ahogy a multkor már elmesélte. „Magáért építettem fel így az egész életemet s csak egytől rettegtem mindig, hogy elkésem”... Én ezért a szépért örökre hálás leszek magának. De meg kell engem értenie: nem maga miatt lehetetlen. Én miattam... Én nem gondoltam magára és nem tettem magáért semmit. Nagyon ocsó dolog volna most nekem elfogadnom az előkelő ügyvéd ajánlatát, hogy legyen a felesége. De még maga miatt is, lássa! Nem vagyok biztos a felől, hogy nincsenek-e ma már kételyei s nem azért akarja-e ezt mindenáron, mert mindenáron be akarja váltani egy önmagának tett diákfogadalmát. Ha mi már akkor beszélünk volna erről csak egyszer is és én még akkor mondtam volna magának ogyasfélét, hogy „talán”, most nem lenne ennyire lehetetlen a dolog. Én már akkor foglalkoztam volna a dologgal és már akkor tudtam volna.

Hirtelen elhalgat. Bosszankodik. Nem okos irányba terelődik ez a beszélgetés.

A férfi azonban most már unszolja a folytatásra:

— Mit tudott volna már akkor?... Folytassa...

A leány mosolygva csóválja a fejét.

— Nem. Ezek már új érzések s őszinteségükben maga kevésbé lihet, mint én... Én még csak egy hete foglalkozom ezzel a gondolattal.

Megint meghökken s egészen halkán teszi hozzá:

— Nem. Nem is foglalkozom vele. Lehetetlen. — És bűgyadt, nem sértő mozdulattal jelzi, hogy nem akar tovább beszélni.

A férfi kínos zavarral állt fel:

— Szerencsére megérttem magát. Tudom, hogy ez a...

— Ez a régi Drághy-büszkeség — villan fel fájdalmasan a leány tekintete s hangja is elpanaszosodik. De a férfi is gyorsan közbevághat:

— Nem. Ez már a maga büszkesége! És én örülök neki.

Ekkor viszont a leány tekintete mélyed a férfi szemébe. Hálás és köszönő ez a tekintet. A következő szavak már tovarohanó érzésekből és gondolatokból szakadoznak ki:

— Ugy-e, belátja? Én még semmit sem tettem azért, amiért maga már mindent megtett... És még ezer kérdés van. Az emberek, a szüleink! Ne vágjon közbe, hogy ez végül is a kettőnk dolga lesz. Én is tudom. És mégis! Még semmit sem próbáltunk ki azokból az apró fojtogatásokból, amelyek aztán mindent megfojthatnak.

A férfi, aki már indulóban volt, visszateszi akitatáskáját. Már semmi játékoság nincs hangulatában, már a szavakat sem szereti. A hangja is váratlanul kemény, határozott:

Roosevelt elnök üzenete az amerikai parlamenthez a béke érdekében való együttműködésről

Az amerikai elnök a világkereskedelem új rendszerével képzelel el a tartós béke létrehozatalát

Londonból jelentik: Roosevelt elnök szerdán, a törvényhozás 23-ik ülésének megnyitóján üzenetében hangoztatta, hogy az amerikaiak túlnyomó része nem adta fel azt a reményt, hogy hazájuk nem fog a háborúban való katonai részvételbe sodródni.

Nem kell háborút indítanunk más nemzetek ellen, — szól tovább az üzenet, — de előmozdíthatjuk más nemzetekkel karöltve olyan béke létrejöttét, mely könnyíthet a világ bajain és ezzel segítünk saját nemzetünkön is. Milyen jövő vár reánk, ha a többi világrészekben egy összpontosított hatalom uralkodik, ha a föld összes kis nemzetei elvesztik függetlenségüket és a világkereskedelmet egyetlen nemzet, vagy hadsereget kerítendő kezébe fegyveres erővel? A huszonegy amerikai köztársaságot az eszmék közössége jellemzi. Ami Amerikába lehetséges, az más nemzeteknél is megvalósítható.

Roosevelt ezután az amerikai kereskedelmi egyezmények rendszerének kiterjesztését sürgette a tartós béke érdekében, amit a világkereskedelem régi rendszere nem biztosít.

Végül kijelentette az elnök, hogy tekintettel a bizonytalan nemzetközi viszonyokra, a haderők növelésére fog költségvetési irányzatokat kérni. Nem a páni rémület, — ugymond, — hanem a józan ész parancsa szerint.

272 millió dollár póthitel az amerikai nemzetvédelem céljaira és rendkívüli felhatalmazás Roosevelt elnöknek a háború idejére

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök a képviselőházhoz intézett levelében kéri, hogy a kongresszus haladéktalanul szavazzon meg a jelenlegi költségvetési évre 272 millió dollár póthitelt, hogy tiszteletben tarthassák, megóvják és életbe léptethessék az Egyesült Államok semlegességét és megerősítsék a nemzetvédelmet.

Edison tengerészeti államtitkár a képviselőház elnökéhez intézett levelében szintén arra

kéri a kongresszust, hogy Rooseveltnek a háború idejére szóló hatalmat adjon hajóépítésre, nyersanyagbeszerzésre és üzemének igénybe vételére. Edison utal arra, hogy ilyen rendkívüli felhatalmazást Wilson is kapott 1917 márciusában, egy évvel az Egyesült Államoknak a világháborúba történt belépése előtt. Hangoztatja, hogy ennek a nemzetvédelmi intézkedésnek az elfogadását békeidőben csak azért kéri, hogy kikerülje a hádiállapot kezdetén fölmerülő zavarokat.

Francia gazdasági rendezés Jugoszláviában

Belgrádból jelentik: A kereskedelmi minisztériumban szerdán aláírták a francia—jugoszláv kereskedelmi és fizetési egyezményt. Az egyezmény Jugoszlávia francia adósságainak nagyobb

Francia sajtóértesülés szerint Németországban a béketárgyalások megkezdése érdekében kormányváltást készítenek elő

Hitler csak államfő marad, a kormányzati vezetést Göring veszi át, Ribbentrop külügyminiszter és a birodalmi munkarendszer vezetője is távoznék a kormányból

Párizsból jelentik: A Paris Soir jelentése szerint „jöltájékozott”-nak mondott párizsi körök úgy tudják, hogy Németországban kormányváltás áll küszöbön, mely arra a föltevésre vezethető vissza, hogy a szövetséges hatalmak hajlandók lennének esetleg békéről tárgyalni, ha a Németországban ma uralkodó rendszer megszűnik. A francia lap azt is tudni véli, hogy Hitler, mint államfő, olyan helyet foglal majd el, mint Hindenburg. A miniszterelnök Göring lenne, míg Göbbels, Himmler, Ribbentrop és Ley (munkafront vezére) viz-

mértékben való törlesztését teszi lehetővé a kiviteli kereskedelem útján.

Angol—német küzdelem a skandináviai félszigeten való befolyásért

Stockholmból jelentik: Egyes német hírforrásból táplálkozó hírszolgálati irodák azt a hírt közölték, hogy Norvégiában erős angol nyomás érezhető és hogy az angol haditengerészet flottabázist akar berendezni a norvég partokon. Berlinben hangoztatják, hogy az angol és francia nyomás behatolást jelent Németország és Oroszország északi életterébe és az ilyen természetű angol—francia beavatkozást Németország nem nézheti tétlenül.

Ezekkel szemben londoni híryaggal dolgozó, főként koppenhágai lapok erősen cáfolják, hogy London Skandináviával szemben követeléseket állított volna fel. Diplomáciai körökben az oslói angol javaslatokról semmit sem tudnak és — a koppenhágai lapok szerint — Stockholmiban el sem képzelnek hasonló angol eljárást.

További szigorítás a németekkel való kiviteli kereskedelem elleni ostromzáron

Londonból jelentik: A gazdasági hadviselés minisztériuma bejelentette, hogy a németekkel való kiviteli kereskedelem ellen az ostromzárat január elejével megszigorítják. Ezt a rendelkezést azzal indokolják, hogy egyes semleges cégek megkísérelték a német eredetű áruk elkobzásáról szóló rendszabályok kijátszását és német eredetű árukat semleges készítményeknek álcáztak.

P. Wimmer Anzelm:

Magnificat

A híres szónok előadásai a Szűzanya hálaadó énekéről. Kitűnő prédikációanyag. Ara 137 lej és portó.

— Köszönöm, hogy ennyire becsületesen foglalkozik ezzel a kérdéssel. Én már tudom, mit kell tenni. Maga valami alázatosság iskoláját akarja megjárni. Semmi szükség rá, de kezdjük. Vegye föl a kalapját!

A leány önkéntelenül nyúl a kalapja után:

— Mit akar tenni?

— Csak vegye a kalapját... Ugy! Most vegye az aktatáskámat, fogja a hóna alá s jöjjön utánam mindenütt. Egy lépéssel mögöttem.

A leány csak egy pillanatra riad meg, hogy valami ildomtalan vállalkozásba kezdenek s újra megkérdi:

— Mit akar?

— Semmi különösét. Próbáljon ki mindent, ahogy akar. De kezdjük hozzá. Maga most már az én irodakisasszonyom. Kipróbálhat előbb, mint gazdáját, aztán megmérheti, akar-e a menyasszonyom is lenni? Aztán kipróbálhatja, most rögtön, mennyire tudja elviselni az emberek kritikus pillantását, gúnyos mosolyát... Mögöttem jön, mint olyan alkalmazottam, aki nem jöhet mellettem... Így megyünk végig a korzón!

A leány gépiesen tesz meg mindent, amit a férfi diktál. Csak az utcán áll meg egy pillanatra:

— Félek, hogy suta játék lesz az egészből... Magának sem lesz jó, nekem sem... Nem várna inkább még?

— Nem.

Még egy gögös villanás, de aztán hirtelen belenyugvó alázat a leány arcán. Elindul a férfi után. Magas, elegáns alakja mágneseként ránt magára minden tekintetet. Hidegen, nyugodtan megy.

Majd meglátja!

— Öregc mulva túlestek az első próbán. A

leány apjával találkoztak. Az öreg Drághy már tíz lépésnyire előttük a járdához cövekelődött. Gögös mozdulatlanlanságba húzta ki magát:

— Hova mentek? — csattan rá szigorúan a leányra, a fiúról tudomást sem vesz.

És mégis a fiú felel. Kicsit megreppen a hangja, de nem annyira, hogy zavarát ne tudná leplezni:

— A kisasszonyt az irodámban alkalmaztam. 4000 lejfel magasabb fizetéssel, mint a járásbírószágom.

4000 lejfel magasabb fizetés! Az öreg Drághy arca megvonaglik. Percig nem tud szólni.

— És te? — néz még mindig keményen a leányára.

— Vállaltam. — S megint perencyi, feszült csend.

— Jó.

Az öreg gyorsan elfordul, hogy ne lássák a szemét. Feje lecsuklik, indul.

A leánya szól utána:

— Apuka, jöjjön velem.

— Minek?... Te tudod, mit csinálsz!

S megy tovább az öregúr, megállíthatatlanul. A fiú élesen figyeli a leányt. Kis idő múlva megszólal:

— Az öregúr már majd megesisul. Jön velem tovább?

A leány az apja után mered, aki most egész messziről visszafordul s kalapját magasan megemeli az ügyvéd felé:

— Bocsásson meg, doktor úr, elfelejtettem köszönni... De, de... köszönöm a jóságát... Vi... Vi...

Nem tudta kimondani, hogy vigyázzon az ügyvéd úr a leányára... Elsietett,

szavonul a politikai élettől. A külügyi tárcát a francia lap *Machensen*, volt budapesti német követnek szájja, gazdasági miniszterként pedig Schachtot jelöli meg.

Ki lesz az Egyesült Allamok új elnöke?

Roosevelt, Garner vagy Dewey?

Ezerkilencszáznegyven az Északamerikai Egyesült Allamok új elnökválasztásának esztendeje! Az Unió minden államában máris lázas érdeklődéssel készülnek a világpolitikai helyzet következtében még fokozottabb jelentőségű választására s a hatalmas birodalomban ezidőszáig általában három elnökjelölt nevével emlegetik.

Franklin Delano Roosevelt, az Unió jelenlegi elnöke kormányzatával kétségkívül igen sok hívet szerzett magának úgy a törvényhozó testületben, mint a szenátusban, sőt a nép széles köreiből is. Hívei törhetetlen bizalommal vannak iránta és főleg azt tudják be külön érdeméül, hogy erélyes állásfoglalásával mindaddig sikerült megóvnia Északamerikát a háborúba való beavatkozástól s az ezzel kapcsolatos áldozatoktól. Ellenfelei viszont szeméretes kudarca által az Unió kormányát bizonyos presztízsvesztés érte, az angolbarát körök pedig erélyesen követelik, hogy az Egyesült Allamok sikrásszálljanak a brit testvérbirodalom mellett.

A másik elnökjelölt, Edward A. Garner személye mindaddig politikai szempontból háttérbe szorult. Az érdeklődés csupán akkor fokozódott iránta, amikor az elnök helyettesének felelős állására hívták fel, de Garner, mint szófukar, zárkózott férfiú, aki soha sem vállalkozott vezető politikai szerepre, még így is jóformán teljesen ismeretlen az amerikai nép előtt.

A harmadik jelölt Thomas E. Dewey, kétségkívül a legérdekesebb egyéniség és tagadhatatlan, hogy ezidőszáig a legtöbb eséllyel indul az elnökválasztási küzdelemben.

Dewey még fiatal ember. Alig harmincnyolc esztendő, de máris igen jelentős multra pillanthat vissza. Amikor tíz évvel ezelőtt valahonnan Michiganból Newyorkba érkezett, még énekművészeknek készült. Egyetlen álma az volt, hogy valamikor a Metropolitan-opera baritonistája legyen. Azóta sok minden megváltozott. Dewey énektanulmányok helyett letette a hírói vizsgát és 1931-ben mint ügyészégi megbízott működött Ohióban.

Amikor azután 1933-ban a gangsterizmus annyira elharapózott az Egyesült Allamokban, hogy a földalatti bűnözők megsarcollással fenyegették az Egyesült Allamok egész nemzeti vagyonát, Newyork állami erőkezü kormányzója, Lehmann hadjáratot hirdetett a szeszcsempészekből alakult és emberrablókká züllett banditák ellen.

Munkatárs után kutatóit, vajjon ki támogatná őt az Amerika egyetemes jólétéért folytatott roppant munkában s választása a fiatal ohioi ügyész helyettesre esett. Thomas Edmund Dewey a newyorki tartomány főállamügyésze lett. Az akkoriban alig harminc egynéhány esztendő fiatal ember példátlan körültekintéssel, egy Sherlock Holmest megszégyenítő lelemé-

nyességgel és vaskezü eréllyel fogott a munkához. Feladata nem volt könnyű. Népszerűtlenség, sőt bizalmatlanság fogadta. A közvélemény „cserekészkölyöknek” gúnyolta az új főállamügyészt, aki valóban még gyerekembernek számított felelősségteljes beosztásához mérten. Am Dewey hamarosan rácsófolta a bizalmatlankodókra.

Hivatalba lépése után alig pár hónapra vilámgyors rajtaütéssel elfogatta Lucianot, a hírhedt „gangszter vezetőt”, akitől nemcsak Newyork, hanem az Unió összes keleti államai rettegtek. Azután sarokba szorította a Tammany Holl hírhedt vezérét, Hineset, akiről köztudomásu volt, hogy bár közhivatalt visel, mégis egyezkedik a gangszterekkel, sőt még a zsákmányukban is osztozódik.

A fiatal Dewey itt is rendet teremtett és ezzel a teljesítménnyel már megnyerte a főmeg bizalmát is. Amikor kormányválasztásra került a sor Newyorkban, Lehmann ellenjelöltje Dewey lett és csak a rendkívül népszerű főállamügyész lojalitásán mult, hogy nem őt választják meg a kormányzó tisztségre.

Dewey akkoriban kijelentette, hogy máltánytalannak tartja elfoglalni azt a tisztséget, amelyet az a férfiú tölt be, akinek talán legtöbbet köszönhet. Akkoriban nyilván úgy gondolkodhatott, hogy az ő ideje még nem érkezett el. Most azonban alighanem ütött az óra, hogy kiálljon a porondra, még pedig azok nevében, akiknek szeretetét és megbecsülését országsszerter bírja az Unió messzi államaiban — az amerikai ifjúság nevében.

Thomas Edmund Dewey az amerikai fiatalság jelöltje az 1940. elnökválasztásra! Nem volt véletlen, hogy a karsu, feketefürtös, fekete bajuszos, villogó szemű főállamügyész éppen Minneapoliban mondta legutóbb az első s a nagy nyilvánosságnak szánt rádióbeszédét. Minneapolis kormányzója, Stassen ugyanis még Deweynél is fiatalabb s a közlársasági párt jelöltjének gyerekkori pajtása.

— Sokan azt vetik szememre, hogy fiatal vagyok. — mondotta Dewey rádiószózatá során. — Ez sajnos, olyan hiba, amely napról-napra javul...

Napról-napra javul ezenkívül Dewey választási esélye is és ha talán nem is annyira Garnernek, mint inkább Rooseveltnek komoly fejtörést okozhat az 1940-iki választási küzdelem, amelyből, ki tudja, nem a gangsterizmus erélyes ellenfele, az amerikai közlársaságpárti ifjúság népszerű vezére kerül-e ki győztesen?

Egyes jelek kétségkívül ezt látszanak bizonyítani. A newyorki Gullap Institute által rendezett próbaszavazás mindenesetre meglepő eredményt hozott. A szavazatok 46 százalékát Deweyre adták le és Rooseveltre csupán azért esett a szavazatok 54 százaléka, mert a le nem adott szavazatok 14 százalékát is az elnök javára számították.

Római levél:

A fehér Róma

Róma, 1939 december.

Néhány nappal ezelőtt tett látogatást XII. Pius a királyi palotában és ott a békéről beszélt: ma a béke fehérje fedi Rómát! Róma népe jelet lát ebben, a béke jelet, amit a Pápa akar és amit Vele együtt a Király is akart. 10 évvel ezelőtt történt a kibékülés a Vatikán és Olaszország között és abban az évben is lezárt a csoda: a hó.

Kora hajnal van és nem hallom a villanyosokat, sem a lépteket az utcán, csak nevetést, vidám hancurozást... kinézek s előttem a csoda: a fehér Róma! Villanyos, autó sehol, csak fehér mozdulatlanság...

Havazóznak, bukácsolnak a hóhoz nem szokott rómaiak, nincs lapátolás, seprés, — nincs ilyenre itt felszerelés.

Végigfutok a városon. A balkónok csipkés-bodrosak a hótól, festői szépek a zöld fák, jenyők, örökzöld trópusi ültetvények. Soha nem látott különösen szép a Piazza Venezia. Az Ismeretlen Katona sírjánál havas a két ór... mozdulatlannul állnak a hóban, hidegben, mint két élő szobor...

Piac nincs... emiatt az üzletek tele vannak vásárlókkal... gyümölcs- és zöldségesboltok 2-3 óra alatt kiürülnek. Méregdrága minden; arat a boltos a hideg miatt.

Vigan hempereg a jegesmedve-család az állatkertben: most érzik jól magukat egy kis „hazai” hőmérsékletben és „hazai” fehéren.

Csak az emberek fájnak; nevetnem kell, hogy panaszkodnak a hó és hideg miatt. Ugy lépkednek a havas úton, — mintha tojástáncot járnának. Mindenki didereg és engem így köszöntenek: No signora, most hazájában érezheti magát. De érzem is. Egészen gyerek lettem, befutok a hóba, belemarkolok és együtt játszom a gyerekekkel. Két nagy fiám buckázik, térdig havasok. A két kicsi csak a balkónon tapogattja a „cukrot” — amivel Jézuska behintette a világot és nekik örömet okozott.

Hideg szél süvölt egész napon át, jéggé fagy a hó, veszélyes az út embernek, járműnek egyaránt. Villanyos-sorok várják a holnapot, a megállókól lassan hazaballag a sok várakozó hivatalnok. Estére még nagyobb a fagy. Mindenütt elakadt, befagyott autók állodódnak.

Ez Róma nagy eseménye most, — a hó. A Pápa szándékának, a fehér békének a jele.

H. Szeneke Olga.

A romániai fagy újabb áldozatai

Farkascsordák merészkednek be a bucovinai falvakba

Bucurestből jelentik: A fagy tovább tart az egész ország területén. Újabb jelentés szerint sűrű, nehéz köd telepedett a fővárosra és a köd csak hajnal felé kezdett ritkulni. Tegnap éjjel még a gyalogosok is csak nehezen közlekedhettek a nagy köd miatt a fővárosban. Délben minusz tizenkét fok volt Bucurestiben a hőmérséklet. A legutóbbi huszonnégy órában az ország területén Craiovában volt a legalacsonyabb hőmérséklet: minusz huszonöt fok.

Buzáni jelentés szerint Colindru község mellett Petre Istrate falusi lakost az uton lepte meg a hóvihar és a szerencsétlen ember megfagyott. A Pietrasele felé vezető uton megfagyva találták Petre Irimia falusi lakost.

Galatról jelentik, hogy Gausi községben megfagyott Jon Dumitru nevű gazdálkodó. Lugoson község határában is megfagyott embert találtak, személyazonosságát nem tudták megállapítani.

Cernauti környékén a legutóbbi huszonnégy órában nagy hóvihar volt. A város közelében egy nőt találtak megfagyva. Moldovita községben megfagyott Anita Culmaniu asszony. Bucovinában több helyen farkascsordák kószálnak és több faluba is bemenészkedtek.

1940-évi

LIPCSEI TAVASZI VÁSÁR

Megnyilik: március 3-án

Bármilyen felvilágosítást nyújt a

LEIPZIGER MESSANT

Leipzig, / Deutschland

60%-os utazási kedvezmény a német vasutakon.

vagy

Eugen v. Angerbauer, tiszteletbeli képviselő, Temesvár, I. Str. Gen. Praporgescu 2 és Schuster Ludwig ezredes, német konzul Nagyvárad, Str. Nicolae Iorga 1.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900. félre 450. negyedévre 225. egy hónapra 75. leír.
Külföldön: Egész évre 90 P. félre 45 P. negyedévre 22 P. egy hónapra 7 P. leír.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénzár csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucuresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt, később kisebb élénkebb szél, növekvő felhőzet, néhány helyen havazás. A hideg tovább tart.

Halálozás. Mint temesvári tudósítónk jelenti a bánági Dettán Gőmőri Sándor nyugalmazott állomáskövönök, hetvenöt éves korban meghalt.

Bélyegmentések a nemzeti munkavédelmi személyzeti kimutatások. Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági minisztérium közölte az iparfelügyelőségekkel, hogy azok a személyzeti kimutatásokat, amelyeket a törvény értelmében február elejéig be kell nyújtani, bélyegmentések. Ez elterést jelent az eddigi rendszerrel szemben, mert tudvalevőleg az elmúlt évben is ezeket a kimutatásokat felül kell bélyegezni. A rendelet értelmében kimutatásokat mindazok a munkaadók kötelesek beadni az iparfelügyelőséghez, akik öt-nél több alkalmazottat foglalkoztatnak. Kimutatást kell beadni azoknak a munkaadóknak is, akiknél az alkalmazottak létszáma az ötöt nem haladja meg, ha a tulajdonos, vagy valamely alkalmazott idegen állampolgár, vagy pedig állampolgársága rendezetlen.

A SZERB EGYHÁZI ZSINAT KÖRIRATA A BÉKÉRŐL. Temesvár. Saját tud. A görög-keleti szerb egyház vasárnap üli meg karácsony ünnepét. Ezen a napon a temesvári szerb templomokban felolvassák a szerb egyházi zsinat körlevelét. Ebben utalás történik a mai helyzetre, valamint arra, hogy csak a vallás alapelvei vezethetnek igazi békéhez; a hívek tartásuk meg bizodalmutat, Isten segítségével sikerül a nehézségeken átjutni.

Újabb zárukutatmányi jogot adtak ki Kolozs megyében kaolinra. Kolozsvár. Saját tud. A hivatalos lap december 18-iki számában királyi rendelet jelent meg, amely Galeş Traianának, aki a kolozs megyei Magyaránada községben lakik, zárukutatmányi jogot ad kaolinlevegőfordulások felkutatására. A zárukutatmány területe összesen 300 hektár és Mera, valamint Bácsu községek határában terül el. A zárukutatmány három évre szól, amely természetesen meghosszabbítható.

Vasárnap: teadélután a nagyváradai Római Katolikus Legényegyletben. A Legényegylet ifjúsága január 7-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel ismét megrendezi hagyományos teadélutánját. A mindig vidám hangulatu kedves csatlós mulatság iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. Külön meghívókat nem bocsátanak ki, a táncos-teadélutánra ezuton hív meg mindenkit a rendezőség.

A háztulajdonos felelős a sikos járdá balaseteiért. A nagyváradai rendőrség közigazgatási osztályának vezetője, Wolff Gyula, rendőrkormányzó a következő felhívást intézi az összes váradai háztulajdonosokhoz: „A legutóbbi napokban két ember tört el a lábát a sikos járdán. A rendelet értelmében a rendőrség minden hasonló szerencsétlenségért az érdekelt háztulajdonosokat teszi felelőssé. Figyelmeztetem tehát az összes háztulajdonosokat, hogy a járuk előtt járdát állandóan tartásuk terében a balasetek elkerülése érdekében. Hamuval vagy fűrészpórral kell behinteni a megtisztított járdát. A rendelet megszegői ellen eljárást indítunk.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Mindazoknak a rokonoknak, jó barátoknak és ismerősöknek, kik drága halottunk elhunytá alkalmából fájdalmutakat részvétükkel enyhíteni igyekeztek, ezuton mond hálás köszönetet a gyászoló

KUDAR CSALÁD.

Nagyszabásu munkaprogram megvalósításához kezd a kormány az új évben. Bucurestiből jelentik: Újév alkalmából a kormány nagyszabásu munkaprogram megvalósításához kezd, mely hosszabb időt fog igénybe venni. Öfeleége újévi beszédéből kiviláglik, hogy az Uralkodó osztja ezt a véleményt és segítséget nyújt, a program habozás nélküli megvalósításához. Különös hangsúlyozást nyert a NUF megerősítése. A közigazgatásban még inkább takarékosság fog érvényesülni a a termelés minden ágát támogatásban részesítik. A nemzetgazdaság és nemzetvédelem tökéletesítése az érdeklődés középpontjában marad.

SZILÁRD A GABONA ÁRA. Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági minisztérium közlése szerint a gabona ára szilárd, sőt emelkedő irányzatú. A Nemzeti Hitelszövetkezet eddig öt hajórakomány gabonát küldött Angliába, ötöt Olaszországba, egyet Spanyolországba és 27-et Németországba.

Tilos a széna kivitele. Bucurestiből jelentik: A Hivatalos Lap december 30-iki számában kihirdetett minisztertanácsj napló rendelkezései szerint tilos a széna kivitele. Kivételt képeznek azok a tételek, amelyeket a külföldre december 30-ika előtt adtak el és az exportör az eladás tényét eszerződésekkal vagy okmányokkal igazolnia tudja. Az ilyen tételekre a Külkereskedelmi Hivatal kiadja az exportengedélyt.

MOLNÁR FERENC ELŐADÁSSOROZATOT TART A NEW-YORKI COLUMBIA-EGYETEMEN. Genovából jelentik: Molnár Ferenc Genovából Newyorkba utazott, hogy a Columbia-egyetemen megtartsa előadásait és új darabjának new-yorki előadását előkészítse. Molnár a new-yorki rádióban is előadást tart.

Tűz egy biharmegyei községben. Nagyvárad. Saját tud. Az elmúlt éjszaka tűz pusztított a biharmegyei Szudrics községben. Hajnali 4 órakor eddig még meg nem állapított okból kigyulladt Muresan Joan gyárimunkás háza. Azonnal hozzákezdtek az oltáshoz, de a falubeliek minden igyekezete hiábavalónak bizonyult, a ház teljesen leégett. Az anyagi kár ismeretlen.

Dörzsölje be csúzos, köszvényes tagjait

DIANA-val

HATALMAS TŰZ PUSZTÍTOTT EGY AMERIKAI SZÁLLODÁBAN. Minneapolisból jelentik: Szerdán reggel tűz keletkezett a Marlborough-szállóban. A lángok olyan gyorsan harapóztak el, hogy a vendégek nagy része nem tudott menekülni. A szénne égett halottak száma huszonegy. Huszonöt vendég megsebesült. Legnagyobb részük az emeleti ablakokból való leugrás alkalmával sérültek meg. A tüztoltóság munkáját az erős fagy hátráltatta.

Minneapolisból jelentik: A Marlborough-szállóban keletkezett hatalmas méretű tüzel egy szemétkosárba dobott égő cigaretta okozta.

Figyelem! Figyelem!

Mélyen leszállított áron kaphatok a
Magyar Szemle Társaság
köveikező művei:

Hóman: A magyar történetírás utjai
ára 540 lei helyett csak 350 lei
Weisz: Mai magyar társadalom
ára 360 lei helyett csak 250 lei
Horváth: Magyar irodalmi műveltségünk
kezdetei
ára 396 lei helyett csak 250 lei
Szekfü: Bethlen Gábor
ára 460 lei helyett csak 300 lei
Farkas: Fiatal Magyarország kora
ára 396 lei helyett csak 250 lei
Babits: Amor Sanctus
ára 331 lei helyett csak 250 lei
Vidéki megrendelés esetén plus 15 lei portó
A könyvek gyönyörű díszkötésben megrendelhetők a Magyar Lapok kiadóhivatala útján

Feljegyzések

XII. Pius első apostoli közléveléből közlünk további fejezeteket. Az alábbi sorok a tartós béke előfeltételeivel és a válság alapokaival foglalkoznak.

Nem a külső eszközök, nem a kard hozza meg az államok üdvösségét és békéjét, az csak a béke feltételeit teremtheti meg. Az erőnek és érényeknek, amelyek a föld arcultát megújíthatják, belülről, a lélekből kell származniok. A világnak, a nemzeti és nemzetközi életnek új rendje — ha egyszer a jelen keserűségek és véres küzdelmek megszűnnek — nem nyugodhat többé változó rendeletek hullámzó homokján, amelyeket a magán- és a kollektív egoizmus önkényesen állított fel, hanem a természeti jognak és az isteni kinyilatkoztatásnak megingathatatlan sziklájára, mint erős talapzatra kell támaszkodnia. Innen merítse az emberi törvényhozó a kiegyenlítőds szellemét, az elvállalt hivatal lelkiismeretességét és okosságát, amelyek mellőzésével könnyen félreismérheti a hatalom törvényes használata és a visszaélés között felállított határokat. Egyedül csak így lesz elhatározásainak belső szilárdsága, nemes méltósága, vallási szentesítése és nem lesz fékezhetetlen önzésnek és a lelkek szenvedélyének eszközévé.

Mivel ha igaz az, hogy azoknak a bajoknak, amelyek alatt a mai emberiség szenved, legalábbis részben gazdasági okai vannak, nem kevésbé igaz az is, hogy a bajok okai mélyebben fekszenek: abban vannak, hogy a vallásos hitet és az erkölcsi meggyőződést mindjobbban szétrombolták, a népeket a hit és az erkölcsi törvény egységétől elszakították. Ha az emberiségnek egy jövőd nevelői munkája eredményes akar lenni, akkor mindenekelőtt lelki és vallási nevelőmunkát kell végeznie. Ennek Krisztusból mint alaphoz kell kiindulnia. Az igazság szellemében haladnia és a szeretet lelkületében bevégeznie.

Az aradi bőripari munkások céhének megalakulása. Aradról jelentik: Az aradi bőripari munkások kedden reggel a munkakamarán tartották meg értekezletüket, amelyet elhatároztak, hogy megalakítják a bőriparosok céhének aradi tagozatát és bejelentik csatlakozásukat a temesvári tartományi céhnek. Az értekezletet Igna Ion, aki a gyűlést levezette, részletesen ismertette a céh szerepét és nagy fontosságát, amely hivatva van a szakmai érdekeknek minden téren való megvédésére. Az ismertető beszéd elhangzása után megalakították az aradi bőripari munkások céhének vezető bizottságát, amelynek tagjai a következők: Hentz József, Németh György, Nagy Lajos, Arató Lajos, Mot Gheorghe, Murányi Jakab és Baji László. Elnök: Németh György, alelnök: Hentz József, titkár: Murányi Jakab.

Új könnyű üveg és új műanyag az építkezés szolgálalában. Berlinből jelentik: Új műanyagot állítottak elő gipszhydráttól, amit építőanyagul lehet kitűnően felhasználni. Hatalmas előnye, hogy a víz egyáltalán nem oldja, amit többórás főzéssel állapították meg. Magas szigetelhető, jól fűrészelhető, szegeszhető és kitűnően gyalulható. Különösen kisebb házépitkezéseknél és belső falépitkezéseknél jóelőnek nagy jövőt a belföldi, kimeríthetetlen nyersanyagból készült új műanyagnak. — Az építkezéseket megkönnyítheti az az új könnyű üveg is, amelyet most fedeztek fel Németországban. Az eddigi, jólismert szilicat-üveg, melyet vastagabb üvegeshez használtak, pl. a normális 5.5 mm. vastagságban egy autóbuz oldal és felső üvegezésénél mintegy 90 kilogrammal emelte a kocsi súlyát. Az új plexi-üveg, amelynek fajsúlya a szilikkattal szemben (2.6) csak 1.18, sokkal erősebb és így egy azonos autóbuz üvegezése az új üveggel a teljesen elégséges 3 mm-es vastagságot véve alapul, mindössze 20 kilogramm. Az egyéb előnyök mellett a súly és anyagnyereség tehát mintegy 80 százalékos.

Kávéházakban, vendéglőkben kérje mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-ot.

Szolgálalatos gyógyszerárak Nagyváradon:

Pénteken a következő nagyváradai gyógyszerárak tartanak szolgálalot:

Korona, Str. Ciorogariu No. 1. Telefon 13-78.
Órangyal, Str. Alexandri,
Oroszlán, Piata Mihaj Viteazul 14. Telefon 23-35.
Szent István, Str. General Bolban,
Aranyasas, Piata Unirii No. 6. Telefon 25-74.

Golyót röpített agyába egy fiatal zombolyai ügyvéd. Temevár. Saját tud. Ifj. Koch Mihály, a zombolyai Pannónia malom igazgatójának 23 éves fia, aki ügyvédi oklevelének megszerzése után édesapja mellett dolgozott, öngyilkosságot követett el és meghalt. A fiatal ügyvéd édesapja Temevárra utazott a fia öccsével otthonmaradt. Ebből után Ifj. Koch Mihály bezárkózott a szobájába a revolverével halántékra lőtte magát. A kihívott orvos, már csak a beállott halált állapíthatta meg. Tettének oka ismeretlen.

A MAGYAR POSTA MŰKÖDÉSE — SZÁMOKBAN. Budapest. A magyar posta statisztikai jelentéséből kitűnik, hogy a magyar posta az 1938. évben 536 és félmillió levelet és hírlapot szállított. 1938-ban közel három millió táviratot adtak fel Magyarországon; a helyi forgalomban 180 millió, a távolsági forgalomban 6 millió beszélgetés folyt le telefonon. 11 millió darab postautalványon 768 millió pengőt kezeltek a postahivatalok.

Olcsóbb lett a disznóhús és a zsirnakvaló Máramaroszigeten. Saját tud. Az ármegállapító bizottság a disznóhús árát 40 leiről 38-ra, a zsirnakvaló szalonna árát 50 leiről 48-ra és a zsír árát 60 leiről 54 leire szállította le. Ezzel szemben a túzifa ölenkénti árát 1000 leiről 1100 leire emelték.

Betörés Nagyváradon. Saját tud. Tegnap megjelent a rendőrségen özv. Purzan Mihályné Ovidiu-utca 19. szám alatt lakó állami nyugdíjas és bejelentette, hogy az éjszaka folyamán, míg nem tartózkodott odahaza, ismeretlen tettes feltörte lakását és onnan tízezer lej készpénzt, tizenöt-ezer lej értékű ékszert és ruhaneműt vitt el. A rendőrség bevezette a nyomozást.

Szénázmérgezés áldozatául esett két aradi péksegéd. Aradról jelentik: Megdöbbentő kettős halálosvégi szénázmérgezés történt az elmúlt éjszaka folyamán Aradon. Mezei Imre és Szócs Ferenc péksegédek Arad Mikelaka nevű külvárosában, Buzsan Luca pékmeister Renasterei-u. 64. szám alatti pékműhelyében állottak alkalmi munkásokban. A péksegédek a műhely melletti szobáca-kában laktak. Az elmúlt éjszaka dolguk végeztével pihenni tértek s hogy a szobáca kisse felmelegedjen, egy serpenyőben a kemencéből parazsat vittek magukkal. Rövidesen elaludtak, a parazsat azonban nem vitték vissza s így a szobában rövidesen sűrű fojtó füst terjedt el. A két segéd a belélegzett szénagtól eszméletét veszítette s mindkettő meghalt. A pékmeister éjjel felkeltkor figyelmes lett a szobáca-kából kiáradó füstre, benyitott alkalmazottaihoz, a szerencsétlen fiatalembereken azonban már nem lehetett segíteni. A halálosvégi kettős szerencsétlenségről jelentést tettek az ügyészségnek, amely az ügyben megindította a vizsgálatot.

Az évad egyik meglepetése lesz ASZTALOS MIKLÓS legújabb nagyszerű vígjátékának a bemutatója

ALTEREGO

címe ennek a briliáns alkotásnak, amelyet a Thália együttese, Tóth Elek rendezésében szombaton este mutat be!

Gyönyörű kosztümök, pazar új díszletek, összevágó, pergő előadás, szóval két és fél órás remek szórakozás!

A nagyváradi építőiparos szövetség, mely a vas, fém, electro, építő és faipari céhekből áll, a céhek igazgató tanácsának rendezésében saját helyiségében, Str. Alexandri 13. szám alatt jótékony célú bálrendezést január 13-án este 9 órai kezdettel. A bál sikere már eleve biztosítva van a kibővített rendező gárda agilis munkája folytán. A bál műsora, mely vissza fogja varázsolni a nyugodt béke évek hangulatát és szellemes kacagató számaival kikapcsolja a megjelenteket a napi gondokból, egyik kiemelkedő része lesz a bálma. Ezenkívül számos meglepetéssel kedveskedik a rendezőség a bál résztvevőinek. A bál rendezősége ezúton is meghívja a város iparos társadalmát és kéri, hogy a jótékony célra való tekintettel családjaikkal egyetemben jöjjenek el.

A nagyváradi Iparosok Hitelszövetkezetének Temetkezési Egyesülete értesíti „A” csoportjának tagjait, hogy özv. Mogyorós Jánosné és Boros Ferenc (537, 538-ik) tagunk meghalt. Ezért az ördékesse vált 10, illetve 11 lej minden egyes tag által befizetendő az egyesület pénztárába vagy a pénzbeszedőknél. Az elnökség.

TÓTH TIHAMÉR:

ÖSSZEGYÜJTÖTT MŰVEI

22 KÖTETBEN

Dús aranyozásu.

egészvászonkötésben ára 4400 L.

A nemrég elhunyt kiváló szónok és ragyogótollú író 25 esztendőös munkásságának minden irodalmi értékét együtt van e sorozatban.

A hatalmas mű megrendelhető havi részletfizetésre is. Készpénz fizetés esetén nagy százalék kedvezmény.

Szent István Társulat kiadása. Beszerezhető kiadóhivatalunk utján

ZATONYRA FUTOTT EGY GÖRÖG GŐZÖS. Athénből jelentik: A „Motorina” nevű 2239 tonnás görög tartályhajó Chios szigetén zatonyra futott. A hajó kőolajat szállított Constantinábul Alexandriába. A legénység elhagyta a hajót.

A nagyváradi mentők statisztikai kimutatása Nagyvárad. Saját tud. A mentők elkészítették az elmúlt év statisztikáját. A kimutatás szerint 1939-ben a mentők 1350 esetben jártak el. Ebből 805 baleset volt, míg a többi esetben beteget szállítottak kórházakba és szanatóriumokba. A balesetek száma a következőképpen oszlik meg: 176 sérülés, 442 hirtelen beavatkozást igénylő betegség (vérzés, idegroham, mérgezés, elmezavar, stb.), 72 szülés, 3 testi inzultus (verés), 1 áramütés és 37 haláleset. Az öngyilkosságok száma 74. Ebből 4 szurácsi, 9 akasztási, 7 fulladási, 48 mérgezési és 6 egyéb eset volt. Az év folyamán a nagyváradi mentők 201 elhalt szegény embert temettek el. Összehasonlításképpen közöljük az egy évvel ezelőtti kimutatás adatait, melyek szerint 1938-ban a mentők 742 balesetnél nyújtottak első segélyt és 688 betegszállításra eszközöltek. Összesen 1430 esetben jártak el. A balesetek így oszlanak meg: 144 szerencsétlenség, 470 hirtelen beavatkozást igénylő betegség (vérzés, idegroham, mérgezés, elmezavar, stb.), 44 haláleset. Az öngyilkosok száma 1938-ban tízzel volt több, mint az elmúlt évben. 1938-ban összesen 84 öngyilkosság történt Nagyvárad területén, melyből 3 szurás, 4 agyonlövés, 6 akasztás, 6 vízbe fulladás, 52 mérgezés és 13 egyéb baleset volt. Huszonhat év alatt 1904 október 15-től összesen 23 ezer 32 szerencsétlenségnél nyújtottak első segélyt a mentők és 13 ezer 522 beteget szállítottak. A kimutatáshoz nem szükséges magyarázat. A számok önmaguktól beszélnek. A mentők éjjelt nappallá téve állanak a közönség rendelkezésére és nehéz hivatásukat mindenkor hiven teljesítik. A mentőszolgálat méltán kiérdemli a közönség elismerését és legmesszebbmenő támogatását.

Szatmármegyei híradó. Saját tud. A szatmári városában közszemlére tették az újonnan összeállított községi választói névjegyzéket. Összesen 4134 szatmári polgári, és polgárnőt vettek fel a névjegyzékbe, 30 éven felüli életkorukat. Csoportonként a szavazásra jogosultak száma a következőképpen oszlik meg: Mezőgazdasági és munkás csoport: 1804 férfi, 28 nő. Kereskedelmi és ipari csoport: 718 férfi, 20 nő. értelmiségi csoport 1422 férfi, 142 nő. — Az elmúlt évben 1121 születéssel szemben 732 volt a halálozások száma Szatmáron. Házasságra lépett 337 pár. A vallást cserélők száma 80. Erdekese, hogy 1938-ban 145-en változtattak vallást Szatmáron. Az áttérték száma tehát csökkent 1939-ben.

Legjobb ajándék

a jó könyv!

Legjobban ajánlható ifjúsági munkák:

Kisebbségek:	
Blaskó: A nagy király	Ara 10 Lei
„ Gyermek a kereszt alatt	26 „
„ Jézusom itt vagyok	10 „
„ Jézuska szeress	10 „
Bordeaux: A kis keresztetek	158 „
Jászainé: Magyar fészkek fiókjai	225 „
Kristóf: Patkó Pista	115 „
Orbán: Ezeremester	123 „
„ Bodzavár úrnői	18 „
Törökne: Margitvirágok (félvászonkötésben)	60 „
(Egészvászonkötésben)	95 „
Zsoldos: Árnyékherceg	100 „
Wagner: Lángoló szivecskék	60 „
„ Az élet kis művészei	60 „

Nagyobbaknak:	
Bárány: Jó szerencsét	Ara 125 Lei
Blaskó: Édesanyám	155 „
Csűrös: Ripsz és Ropsz	100 „
Dénes: Mariánne kisasszony	125 „
Defoe: Robinson	130 „
Csák: Vér és láng között	60 „
Kalmár: Montezuma koronája	160 „
„ Küzdelmek a fehér halál országában I—II.	425 „
Kosáryné: Gyöngyvirág	120 „
Orbán: Fehér korall	144 „
Somfay: Mégis szép az élet	160 „
Szimon: Évi az intézetben	115 „
Székely: Paca Pali vitézi tettei	110 „
Schmiedtmayr: Gyermek a Isten útján	123 „
Schmiedtmayr: Gyermek a szent-ség útján	125 „
Sebők: Öt világrészen keresztül	140 „
„ Egy királyné életéért	140 „
Weiser: Watomika	35 „
Zaymus: Ünnepi köntös	120 „

Leánykönyvek:

Ara 60 Lei	
Blaskó: Mária és Márta	60 Lei
Csaba: Amit a serdülő lányknak tudnia kell	140 „
Csaba: Amit a fiatal asszonynak tudnia kell	125 „
Wagner: Mai leányok életstílusa	60 „
Csaba: Amit az édesanyjának tudnia kell	130 „
Gerely: Ki vagyok?	120 „
„ Add nekem a szívedet	110 „
„ Ha tudnád	90 „
„ A mai leányok útja	126 „
Rusznay: Nő a modern társadalmában	72 „
Stadler: Szeretnéd, ha szerelnének	85 „
„ Valaki vár engem	85 „

Máramaroszigeten fütetlen teremben tartják a légvédelmi előadásokat. Saját tud. Mint ismeretes, a kötelező légvédelmi oktatásokat a református liceum tornacsarnokában tartják. A közönség körében számtalan panasz hangzik el, mert nagy hidegben, fütetlen teremben kell végighaladni a hosszú előadásokat. Az illetékes katonaságoknak ugyanis nincs fedezetük a szükséges tüzelőre.

Megfulladt a szobátüz füstjében két tenkői kis gyermek. Nagyvárad, Saját tud. Megrendítő halálos tragédia áldozatául esett két kis gyermek Tenkén. Hajkó Sándor gazdasági cseléd és felesége hajnalban mentek a közeli tanyára dolgozni. Otthonhagyták két kisgyermeküket, a 4 éves Erzsikét és a 2 éves Sándort, akik a jól befűtött szobában még aludtak. Hajkó és felesége csak délben tértek haza ebédelni. Amikor a szoba ajtaját kinyitották, vastag gomolygában tudult ki az ajtón a füst. Az apa rémülten rohant be, hogy lássa, mi történt a gyerekekkel. Ott találta a két gyermeket holtan a kályha közelében. Míg a szülők távol voltak, a kályha közelében levő szalma egy kihulló parázstól lángra lobbant. Ettől nagy füst keletkezett s a két gyermek a füstben megfulladt. A csendőrség megindította a vizsgálatot.

Száz millió leit jegyzett hadfelszerelési alapra az Erdélyi Bank és Takarékpénztár

Mindeddig ez volt a legnagyobb összegű jegyzés

Kolozsvártól jelentik: Az Erdélyi Bank- és Takarékpénztár R.-T. igazgatósága elhatározta, hogy az ország védelmében álló csapatok szükségleteinek fedezésére szolgáló hadfelszerelési alap javára százmillió lei névértékű bont jegyzet. A megösszegű jegyzésről az intézet igazgatósága már értesítette az illetékes köröket és az összeg lejegyzése is megtörtént.

A példamutató jegyzés eddig a legnagyobb összegű jegyzés az országban és nemcsak az Erdélyi Bank és Takarékpénztár lojalitására és a nehéz időkben való megértéséről, hanem a bank szilárdságáról és üzletképességéről is tanúságot tesz.

Egy magyar labdarugó csapat az anatóliai földrengés károsultjaiért

A szovjet kormány 10 ezer dollárt szavazott meg a török inségeseknek

Budapestről jelentik: A „Nemzeti Sport” jelentése szerint a Törökországban portyázó Ferencváros labdarugó csapata a török labdarugó szövetségnek felajánlotta, hogy az anatóliai földrengés károsultjai javára egy mérközést játszik az istanbuli válogottal. A jótékony célú mérközés szerdán lesz.

Moszkvából jelentik: A népbiztosok tanácsa 10 ezer dollárt adományozott az anatóliai földrengés áldozatainak megsegítésére.

Bonyodalmas ingatlanpörben hozott ítéletet a temesvári törvényszék

Temesvár. Saját tud. Érdekes ingatlanadási pört tárgyalt a temesvári törvényszék. Az E. K. Thomas kalapocsg tulajdonosa, Wilhelm Péter pert indított a „Sartor” garázs r. t., illetve annak részvényesei, Sartor Rezső és Somogyi Károly, ismert jéggyáros ellen és kérte, hogy a bíróság mondja ki a Sartor-féle ingatlanok a felperes nevére való telekkönyvi átírását. Wilhelm kalapgyáros hivatkozott arra, hogy az alperesek még májusban azt az ajánlatot tették, vegye meg a kérdéses ingatlan, vagy a részvénytársaság részvényeit, négymillió leiert. Wilhelm az ajánlatot két kiskoru gyermeke nevére nemcsak elfogadta, hanem a felszámolás alatti lévő Polgári Takaréknál be is fizette a vételár felét, kétféle millió leit. Mikor azonban az adásvételi szerződés megkötését kérte, az ajánlattevők erre nem voltak hajlandók és közölték, hogy a kétféle millió lei a befizető rendelkezésére áll a Polgári Takaréknál. Bíróság előtt az alperesek kifejtették, hogy Wilhelm Péternek nyilatkoznia kellett volna, vajjon melyik ajánlatot fogadja el, az ingatlant veszi-e meg, vagy a részvénytársaságot. Ezek az ügyletek ugyanis más és más jogi eljárást igényelnek. Ezzel szemben csak lakonikus közlést tett, hogy „az ajánlatot elfogadja”. Miután pedig még arról is szó volt, hogy kétféle milliót előre kell fizetni, kétféle milliót pedig utólagosan és nem Wilhelm gyáros lépett fel vevőként, hanem annak kiskoru gyermekei, az ajánlattevők úgy találták, hogy nincsenek abban a helyzetben, hogy kiskoruaknak kétféle milliót hitelezzenek. Ezért az egész ügyletről lemondtak a Polgári Takaréknál elfekvő kétféle millióhoz nem nyultak. A törvényszék hosszas tanácskozás után elutasította keresetével a felperest, amiért is az egész „adásvételi” ügylet semmisnek tekintendő.

A nagyváradai mozgóképszínházak műsora:

DORIAN: WALEWSKA GRÓFNŐ.
CORSO: FÖLDALATTI FRONT.
APOLLÓ: VÉRÜS ÖRDÖGÖK.

Gyergyóditró nagyközség közbirtokosságának kétezer tagja a kisajátított birtokok határvonalainak igazságos megállapítását kéri

Ötvenkétezer hold birtokossági vagyonból huszonötezer holdat sajátítottak ki a Maros megyéhez csatolt községek részére

Gyergyóditró, január hó. Csik vármegye és Maros megye közötti határvonal állandóan változik. A különböző kormányok Gyergyóbékás, Gyergyóholló, Gyergyótolgyes, Gyergyóhálbor, és Borszék községeknek egyik, vagy másik megyéhez való csatolásával, a két vármegye közötti határt állandóan bizonytalanságban tartották. Végre a mostani állapot szerint Gyergyóbékás és Gyergyótolgyes községeket Csik megyéhez, Gyergyóholló, Borszék és Gyergyóhálbor községeket pedig Maros megyéhez csatolták. Ez tetto szükségessé a két vármegyének a lenti községek körzetében eső határvonal végleges rendezését.

Mint hogy a határrendezés csak törvényhozás útján eszközölhető, a vonatkozó törvény előkészítése érdekében különböző közigazgatási szervek évek óta állandóan helyszíni vizsgálatokat tartottak és tartanak, hogy javaslataikkal a kérdés törvényhozási döntését elősegítsék.

Csik vármegye gyergyói járásába tartozó Ditró községe és közbirtokossága az, melyet ez a kérdés elsősorban érdekel. Eppen ezért a lakosság nevében, dr. Gaál Endrénének, a Csiki Magánjavak igazgatójának megfogalmazásában a közbirtokosság előterjesztéssel fordult Papp Danilá Maros tartomány királyi székartóához és ebben feltárta, hogy Ditró politikai község telekkönyvi és közigazgatási területe az agrár-reformtörvény végrehajtása előtt ötvenkétezer hold volt. Ennek az 52 ezer hold területnek birtokosai kivétel nélkül ditrói polgárok voltak, vagy pedig ezen ditrói területre települt idegen községbeli lakosok. Ezek azonban csak kevés százalékát tették ki a lakosságnak. Ditró község közigazgatási hatósága tehát erre az 52 ezer holdra terjedt ki a tekintetben a szomszéd községekkel vita nem merült fel.

Az agrárkiszajátítások során ezen 52 ezer hold területből 25 ezer holdat kisajátítottak és pedig Sármas, Hodosa, Holló és Borszék községek javára. Amikor ezen kisajátítások folytán az említett községek és Ditró község között a határok s területek feletti közigazgatási joggyakorlás szempontjából viták keletkeztek s ennek során a felsőbb közigazgatási hatóságok a kérdésbe beavatkoztak: az érdekelt községek a helyi viszonyok ismerete és fontos mérlegelése után a határok tekintetében egyezséget létesítettek s azt a kormányzószághoz terjesztették fel azzal a céllal, hogy a megállapodás elfogadásával és tiszteletben tartásával megoldódjon a két vármegye közötti határ kérdése.

Kétféle szakítják a vagyonközösség területét

Legutóbb Gyergyóholló községnek egyik átiratából — melyben Ditró községtől már előre olyan területek után kér községi adóterítést, melyet még nem csatoltak az ő területéhez — arról szerzett tudomást a közbirtokosság, hogy a most tervezett területi elválasztásokkal a ditrói szakély vagyonközösség területét kétféle szakítják s annak egyrészt Holló községhez és így Maros megyéhez csatolják.

Az így tervezett megosztás Ditró közbirtokossága érdekeit súlyosan sérti s reánézve olyan helyzetet teremt, mely az országban egyedülálló, ezért kéri a közbirtokosság vezetősége a tervezésében, hogy a királyi székartóság jaron közbirtokosságok bizottságnál, hogy a szakély közös vagyon egész területét hagyják meg Ditró község és így Csik megye határában.

A birtokosság kérdésnek indokait nem erzelmi természetűek. Reánézve tökéletesen mindegy az, hogy melyik vármegye, vagy község területéhez tartozik s a beosztás jogán az ellenőrző szervek a csiki megyefőnökségről s pénzügyigazgató-ságról a csiki gazdasági és erdészeti hatóságoktól kerülnek-e ki vagy pedig a marosmegyei vármegyefőnök, pénzügyigazgató, gazdasági, vagy erdészeti hatóságoktól. Nem mindegy azonban az, hogy a 27 ezer hold területű ingatlanokból 11 ezer hold Csik megyéhez, 16 ezer hold pedig Maros megyéhez tartozzék, és ezt még jobban zavarólag a csikmegyei területek feletti a csiki megyefőnök, a csiki pénzügyigazgató, a csiki gazdasági hivatal s a csiki erdőgazdálkodás igazgatóságok s a maros megyéhez csatolandó területek feletti a marosmegyei megyefőnök, a marosvásárhelyi pénzügyigazgató s a marosmegyei gazdasági hivatal, vagy marosmegyei erdőgazdálkodás igazgatóságok rendelkezzenek.

Ebből a helyzetből — ha csakugyan megszületik a törvény lesz — a közigazgatási anomáliának olyan állandó sorozata származik, mely a birtokosság helyzetét elviselhetetlenné teszi. Olyan közigazgatási lehetetlenség nyer törvényes színezetet, melynek párja nem lesz az egész országban.

Senki földje, — vagy mindenki földje?

A helyzet tarthatatlanságát a közbirtokosság, a sok közül, csak egyetlen példával világosítja meg, mely azonban magábanveve is elég ahhoz, hogy az elcsatolás következtében előálló bonyodalmas kérdéseket rávilágítsa.

A birtokosságnak üzenterve van. Ez pontosan előírja azt, mekkora mennyiségű fa s melyik területéről kerül kihasználatra. Ennek kijelölését, a vágterület mennyiségi felvételét, a famennyiség eladásához szükséges munkálatokat, mint az értékelés, az árverés előkészítése, stb., az erdőterület értelmében az állami erdőgazdálkodás végzi. Felteszi a kérdést a közbirtokosság, hogy az ő kétféle szakadé erdőterületén, ahol még az is igen könnyen megtörténhetik, hogy maga az évi vágásterület is mindkét megye vagy község területére esik — ezt a munkát ki fogja végezni, a gyergyói erdőgazdálkodás-e, ahová eddig tartozott, vagy a marosvásárhelyi erdőgazdálkodás-e, ahová a terület egyrészt tartozni fog?

Amint ismeretes, a birtokosság állami erdőkezelési járulékot fizet. Ezt a járulékot az állam szervével a gondnokságok előterjesztései s területi kimutatásai alapján szabják meg. Ki fogja ezt a kivetést javasolni? A gyergyói vagy a marosvásárhelyi erdőgazdálkodás-e?

Az árverés utáni kerülő famennyiség vagy a házi szükségletre kiadott famennyiség után a birtokosság súlyos adót fizet az államnak. Ezt az adót a területre illetékes vármegye pénzügyigazgatója veti ki. Ki fogja már a legközelebbi erdőterület után ezt az adót kivetni? A csikszeredei, vagy a marosvásárhelyi?

Az adó behajtása az adóhivatalok útján történik. Ki fogja a behajtást eszközölni? Melyik megye pénzügyigazgatója s mely kerületek adófőnöke?

A behajtott állami adóból a községet hozzájárulás (adicionálé) illeti meg, háztartása javára. Melyik községnek lesz joga ehhez az adicionaléhoz? A marosmegyei Holló községnek-e, vagy Ditró községnek?

— Nekünk — mondja többi között az emlékirat — megvannak a tapasztalataink a múltból olyan esetekre, amikor különböző hatóságok vitáztak a fölött, hogy ki van jogosítva bizonyos esetekben eljárni s előre látjuk, hogy a gyergyói erdőgazdálkodás 6 brigádjával éppen úgy fog velünk rendelkezni, mint a marosvásárhelyi, a csikszeredei pénzügyigazgató úgy fog adóztatni, mint a marosvásárhelyi, a pénzügyi ellenőrök mindkét helyről fogják állandóan a bírságokat és büntetéseket kiszabni és a különböző hatóságok üzenetében s az örökös pereskedésben s védekezésben anyagi s erkölcsi erőink fel fognak merészlődni.

A közbirtokosság bizik a méltányos elintézésben

Az említett egy erdőeladási példában nincsen felsorolva azoknak a lehetőségeknek egész sorozata, melyek előtt állhat a birtokosság, de ezeket felsorolni alig is lehetne, mert maga az élet, örökös változásaival termeli ki az eseteket. Bizonyos csak egy, hogy a birtokosságra nézve teljesen elviselhetetlen helyzet állana be.

A közigazgatás feladata az, hogy megelőzze az ilyen előfordulható esetek megtörténését, megelőző intézkedéseivel s eleve kizárja azt, hogy ilyen helyzet előállhasson. Ditró községnek kétezer kisbirtokos lakosa tagja ennek a közbirtokosságnak, akik az élet minden koteléskével a saját községükhöz s Csik megyéhez vannak lát-

colva, s ha ezt a helyzetet megakarnak változtatni, akkor csak legnagyobb gonddal, figyelemmel s alapos szakítudással kell eljárni, különben az állampolgárok egyrésztének ok nélkülű zaklatását teszik lehetővé s a hatóságoknak szereznek ok nélkülű hatáskörü vitákat melyeknek kárát ismét csak a birtokosság fogja érezni.

Ditró község közbirtokosságának tagjai bizalommal tekintenek Papp Danilá királyi székartó útján döntésre kerülő ügyük elé és remélik, hogy a törvényhozás figyelembe veszi súlyos és méltányos indokaikat és vagyonrészüket megahagyja Csik megye területén

Albert István

Megjelent az adóamnesztia meghosszabbítására vonatkozó rendelet

Bucurestiből jelentik: Néhány nappal ezelőtt megírtuk, hogy a pénzügyminiszter az adóamnesztia törvény hatálya alá eső tételek bevallási határidejét 1940 január 31-ig meghosszabbította. A rendelet a Hivatalos Lap december 30. (Partea I.) számában jelent meg és a következő főbb intézkedéseket tartalmazza:

Az 1939 november 20-iki adóamnesztia törvényben említett bevallási és befizetési határidő 1940 január 31-ig meghosszabbították. Január 31. estig az adóhivatalok elfogadják az adózás alól elvont tételek bevallását és a befizetéseket. Január 31-ig a fiscus közegei felfüggesztik az ellenőrzéseket és a kihágásokról sem vesznek fel jegyzőkönyveket.

A november 20-iki adóamnesztia törvény rendelkezései január 31-ig érvényben maradnak. A november 20. előtt megállapított kihágá-

sokra, illetőleg az addig felvett bírságjegyzőkönyvekre az adóamnesztia nem vonatkozik, ezeket a régi törvény alapján tárgyalják le és intézik el. A november 20. után esedékes tételekkel kapcsolatban elkövetett kihágásokra az amnesztia ugyancsak nem vonatkozik. Ez utóbbi rendezés főleg azokra a tőkekamatadó- és olyan illetéktételekre vonatkozik, amelyek a mérlegzárással (december 31.), vagy más olyan fizetési határidővel kapcsolatosak, amely határidők november 20. után jártak le. Eppen ezért az adótörvény 25. és más cikkeiben, valamint az illetéktörvényben előírt határidők a legpontosabban betartandók.

A rendelet indokolása megemlíti, hogy február 1. után a fiscus közegei megkezdik a vállalatok üzleti könyveinek ellenőrzését több évről visszamenően.

A központi árelenőrzési hivatal igazgatójának nyilatkozata az áremelkedésről

Bucurestiből jelentik: Aurel Pavel dr., a központi árelenőrzési hivatal igazgatója sajtónyilatkozatot adott az árdragítási törvény alkalmazásáról.

— Hivatalos vélemény szerint — mondotta — árdragítás fordul elő minden esetben, amikor a haszon nagyban eladásánál a tíz százalékos, kicsinybeni eladásnál pedig a tizenkét százalékos meghaladja. A törvényhozó felfogása szerint ugyanis nincsen megengedve, hogy amikor az ország lakói áldozatokat hoznak, némelyek jogtalanul meggazdagodjanak. Ez egyébként a kereskedők osztályának is érthető, mert hiszen nem minden kereskedő árdragító.

— Ami magát az árdragítási törvényt illeti, — folytatta Aurel Pavel dr., — ez egyfelől rendkívül szigorú megtorló intézkedéseket tartalmaz, másfelől elég magas hasznót biztosít a kereskedők számára és ez lehetővé teszi, hogy mentől pontosabban tartásuk be a törvény rendelkezéseit. Meg kell azonban állapítani, hogy mégis tulsok az árdragítási ügyek száma.

— Sokan akadnak, akik összetévesztik az árdragítást az áremelkedéssel, melynek több

oka van. Mindenekelőtt a belső fogyasztás, aztán a katonai koncentrációk, mert tudvalevő, hogy a katonaság több húst s ruházati cikket fogyaszt, mint a polgári lakosság. Aztán a kivitel emelkedése is befolyást gyakorol az árak alakulására. A román árucikkekért ugyanis külföldről többet ígérnek és ez megdrágítja az árakat, mert a külföldről ajánlott árakat a belföldi piacon is alkalmazzák. Ez egyébként természetes jelenség, mert például abban az esetben, ha egy zsák rizsért augusztusban öt zsák napraforgómagot adunk, a rizs árának emelkedése folytán novemberben hét-nyolc zsák napraforgómagot nem adhatunk, az utóbbit tehát meg kell drágítsuk, hogy a belföldi és külföldi árak közötti egyensúlyt fenntartsuk. Végül befolyással bír az árak emelkedésére az a körülmény, hogy a tartalékok fogytak.

— Sokan kérdeik. — fejezte be Aurel Pavel dr. — lehet-e olcsóbbodást várni? A kérdésre klasszikus választ adhatunk: Olcsóbbodást csak a bőség hozhat. A maximumra kell fokozni a mezőgazdasági és ipari termelési hozamot és meg kell gyorsítani a belföldi termékek országos szétosztását.

A napokban érkeztek meg Németországba Orosz-Lengyelországból az első német visszatelepülők. Ez a kép a Bug új hídján készült. Hrubieszownál az érdekes ranszportról.

SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményvel:

— Szombaton mutatja be Nagyváradon a Thalia az *Alterego-t*. Az utolsó próbak folynak már Tóth Elek rendezése mellett Asztalos Miklósnak, a modern magyar színpadi irodalom egyik legnevesebb képviselőjének hatalmas sikeres ujdonságából, az *Alteregoból*. A páratlanul szellemes és tömör témájú vígjáték egyike az utóbbi évek legnagyobb vígjátéksikereinek. A szerző éles meglátással, remek ösztönrel és páratlan rutinnal keltette életre ezt a művet, amely Mária Terézia korában játszódik ugyan, de mondanivaló annyira aktuálisak s maiak, hogy az ember szinte észre sem veszi, a történelmi kor izzó levegőjét és a cselekmények pergő aradata, a zseniálisan megformált figurák egész sora csak szórakoztat. Mi sem természetesebb tehát, hogy az *Alterego*, amely Budapesten több mint száz előadást ért meg, nálunk is az évad nagy vígjátéksikerei közé fog számítani. Szombaton kétszer: hatkor és kilenckor és vasárnap ugyan csak kétszer, hatkor és kilenckor szerepel a műsoron ez a kitünő vígjáték.

A THALIA SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Kedd, szerda, csütörtök, péntek nincs előadás Szombat délután 3 órákor: **Fruska**. (Olcsó helyárrakkal.)

Szombat délután 6 órákor: **Az Alterego**. (Asztalos Miklós nagyszerű vígjáték ujdonsága. A budapesti Nemzeti Színház ezévi legnagyobb sikere. Főszereplők: Benes Ilona, Mária Eva, Tóth Elek, Kovács Kató, Senkálzky Endre, Bodó György, Perényi János.)

Szombat este 9 órákor: **Az Alterego**. (Premier bérlet 10. szám.)

Vasárnap délután 3 órákor: **Nagy kabaré műsor**. Pezsgő, malac, bor és ajándék-csomag szolgálással. (Olcsó helyárrakkal.)

Vasárnap délután 6 órákor: **Az Alterego**.

Vasárnap este 9 órákor: **Az Alterego**.

— Jegyek a fenti előadásokra válthatók a színháznak a baloldali elővételi pénztáránál naponta délelőtt 11—1-ig és délután 4—8-ig.

Árcáhidetések

Lakás

szavanként 3 lei

Azonnalra

2 szoba irodának, orvosi rendelőnek, lakásnak kiadó. Nagyvárad, Regina Mária-tér 3. szám. Portar.

Utcai

egy szoba, előszoba, külön bejárat, butorral vagy üresen kiadó. Nagyvárad, Str. Take Jonescu 58. szám.

Különféle

szavanként 3 lei

Teljes ellátást

külön jó meleg szobával keresek intelligens urj családnál. Ajánlatot „Pontos fizető nyugdíjas nő” jelzőre a kiadóba kérek.

Adás-vétel

szavanként 3 lei

Eladó

nagy teljesítményű tengeri morzsoló és daráló. Szabó tanító, Nagyvárad, Str. Sinaia 8.

Eladó

4 hengeres Schyrolette motor, üzemképes állapotban, üzem, vagy autó hajtásra. Nagyvárad, Str. Barier 18. sz., André.

Veszek

arany, ezüst, briliáns tárgyakat. Herbet ékszeraruház. Nagyvárad, Bul. Reg. Ferdinand 3.

Modern rádiót

veszek. Cím a kiadóban

Puha OLMOT

allandóan vesz a Szent László-nyomda r. t.

Allást nyec

szavanként 2 lei

Szigyártó

ségédekert keresek. Kottysz, Nagyvárad, Str. Alexandri 53. szám.

Perfekt

román-magyar gépirónó, könyvelésben jár-tást, havi 1000 lei és koszt ellenében alkalmaz Orás László, Nagyvárad, Str. Take Jonescu 48. szám.

Allást keces

szavanként 1 lei

Fiatalk munkás

bármilyen alkalmazást keres. Szives megkereséseket kér: Longhy Sándor. — Nagyvárad, Duca-utca 15. szám.

Házvezetőnek

menne fiatal uriasz-szony magános urhoz, nőhöz, idősebb hazaspárhoz. Cím: a kiadóban.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Nagyvárad, II. Károly király-ut 5. szám.

CENZURAT